

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Tiszasziget Község Önkormányzata

2022-2027

Tiszasziget, 2022. január 1.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	49
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	54
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	63
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	64
1. A HEP IT részletei.....	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	64
Jövőképünk	66
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	67
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	75
3. Megvalósítás	78
3.1 A megvalósítás előkészítése	78
3.2 A megvalósítás folyamata	78
3.3 Monitoring és visszacsatolás	81
3.4 Nyilvánosság	81
3.6 Érvényesülés, módosítás	82
4. Elfogadás módja és dátuma	83-84

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Tiszasziget Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tiszasziget múltja

Tiszasziget történetét meghatározza földrajzi helyzete. A település a két nagy folyó a Tisza és Maros ártere között keletkezett, egy szigetszerű árvízmentes területen.

A község északnyugati legmagasabb részén, a „szélmalom – dombnak” nevezett területén helyezkedett el az ősi kultúra már részben elpusztított telepe. Innen kerültek be bronzkori edények és a cserepek a szegedi Móra Ferenc Múzeumba. A területen döntően az i.e. III. században megtelepülő kelta népesség kisebb jelenlétével számol a kutatás, ahol Árpád-kori településmaradványok is találhatóak voltak.

Tiszasziget korábbi neve Ószentiván, - a temesvári bánsághoz tartozó terület volt. A területet 1783-ban a Királyi Kamarától megvásárolta Szeged városa.

A község területén, közvetlenül a szerb határ mentén fekszik Térvár a maga mintegy 70 lakosával. Elsőként ezt a települést 1450-ben Therwarként említik. Az 1770-ben Szegedről ide érkezett magyar dohánykertészek szinte egyedi településformát hoztak létre ezen a részen.

A mai igazgatási területen kialakult Vedresháza pusztát Vedres István ármentesítette, majd 1808-ban szegedi dohánykertészeket telepített ide, magas színvonalú kísérletező gazdálkodással. A szépen bontakozó falut az 1816. évi hatalmas tiszai árvíz tette tönkre egyszer s mindenkorra. Az árvizeket csak a magasabb partszakaszon települt Térvár élte túl.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az 1846-os újra telepítéskor mértanilag kialakított szerkezetű községet hoztak létre. A központi téren 1913-ban épült fel a templom. A többi középület Községháza, Jegyzői-lak, paplak, iskolaépület 1930-as évek második felében létesült, államsegélyből. 1955-ben Ószentiván község neve Tiszaszigetre változott.

Tiszasziget jelene:

A rendszerváltást követően kiépült a gázhálózat a településen, de a település közléte nem igazán változott. A fordulat a 2002. évi önkormányzati választásokat követően következett be. Megpezdült a közösségi élet, polgárőr egyesület alakult, közalapítvány kezdte meg működését. Megindult a település fejlődése, kiépült a szennyvíz csatorna hálózat. Felújításra került a polgármesteri hivatal épülete, az iskola, mely ezt követően működtetésre az egyházi főhatóság részére átadott az önkormányzat. Megszépült a település központja, a Szent Antal tér, korszerűsödött a közvilágítási rendszere. A közösségi élet színtere lett a Vedres István Faluház.

Tiszasziget községben a képviselő-testület nagy figyelmet fordít a község természeti értékeinek megőrzésére. Utcái rendezettek, portái többnyire gondozottak. Az önkormányzat és intézményeinek, épületeinek felújítása során törekedett az akadálymentesítésükre is.

A település valamennyi közművel ellátott. A falu lakossága számára biztosított a szélessávú internet hozzáférés, a kommunális hulladékszállítás szintén megoldott.

A község földrajzi fekvéséből, domborzati viszonyaiból, éghajlatából, talajösszetételéből adódóan elsősorban mezőgazdasági tevékenység folytatására alkalmas. A településen több család megélhetését biztosítja a mezőgazdasági termelő tevékenység (mezőgazdasági vállalkozó, Bt., családi vállalkozás stb.) ezek azonban nagy létszámú munkaerőt nem foglalkoztatnak.

Tiszasziget külterületén az ipari üzemek létesítése még nem indult el, de a belterületen, a volt TSZ telepnél Európa szerte egyedülálló technológiájú algaüzemet hoztak létre. A szociális szövetkezetek beindításával a munkanélküliség a településen csökkent. Az Ószentiváni Szociális Szövetkezet az iskolai, óvodai és a szociális étkeztetést biztosítja. A további szociális szövetkezetek a településrendezést, növénytermesztést, szakipari tevékenység biztosítását szolgálják. A keresőképes lakosság nagy része kb. 10-15 km-re található Szegeden talál munkát.

A faluban egy nagy és egy-két kisebb élelmiszer- és vegyesbolt nyújt vásárlási lehetőséget a lakosok számára, azonban a kedvezőbb árfekvés miatt gyakran vásárolnak az emberek Szegeden a nagyobb üzletláncok áruházaiiban.

A településen Postahivatal és Gyógyszertár is működik.

A település nevezetességei:

- Páduai Szent Antal templom
- Mélypont emlékpark
- Délvidéki Határőr Múzeum
- Horgászmúzeum

Az önkormányzat több testvér-településsel is kapcsolatban van, így a szerbiai Szaján településsel, a romániai Igazfalva és Szapáry falva településsel és az olaszországi Surbo településsel.

A községben Önkormányzati Hivatal, helyi Önkormányzat, Cigány Nemzetiségi Önkormányzat segíti a település működését és lakosság életét.

Tiszasziget területe: 26.89 km²
Lakónépesség száma (2021.): 1824 fő
Ingatlanok száma (2020.): 656 db

Az önkormányzat intézményei:

- Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal
- Babasziget Mini Bölcsőde

A településen számos civilszervezet tevékenykedik:

- Sziget KAP-TÁR Családsegítő Egyesület
- Tiszaszigeti Polgárőr Egyesület
- Tiszaszigeti Sport Egyesület
- Tiszaszigeti Gazdakör
- Nyugdíjas Klub
- Tiszaszigetért Baráti Társaság
- Szent Antal Templomért és Tiszasziget Római Katolikus Ifjúságáért Alapítvány
- Tiszaszigeti Sellő Horgász Egyesület
- Dél-Tisza Vadásztársaság
- Tiszaszigeti Lovas Egyesület

A Vedres István Faluház – Integrált Községi és Szolgáltató Tér (IKSZT) vállal szerepet Tiszasziget település közösségfejlesztő munkájának irányításában, szervezésében, megvalósításában. Tevékenységével ösztönzi a helyi társadalomformáló – közösségfejlesztő szerepvállalás elősegítését a település és környezete társadalmi, gazdasági, kulturális, művelődési, sport és rekreációs, karitatív, tájékoztatási, egyházi és önkéntes szolgálat fejlesztési folyamatainak és innovatív kezdeményezéseinek kibontakozását, megerősítését, helyenként létrehívását, megteremtését.

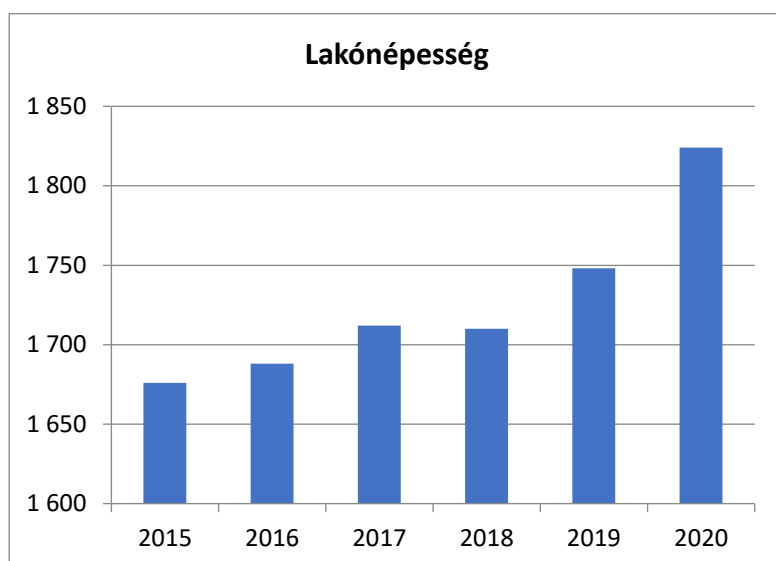
A Faluház – IKSZT ad helyet a közösségi könyvtárnak, hírlapolvasónak – melynek keretében internet hozzáférés is biztosított -, valamint sokfajta állami és állandó rendezvénynek, programnak, foglalkozásnak, ünnepségnek és ünneplésnek ad helyet.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	1 676	bázis év
2016	1 688	100,72%
2017	1 712	101,42%
2018	1 710	99,88%
2019	1 748	102,22%
2020	1 824	104,35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakónépesség száma az év végén

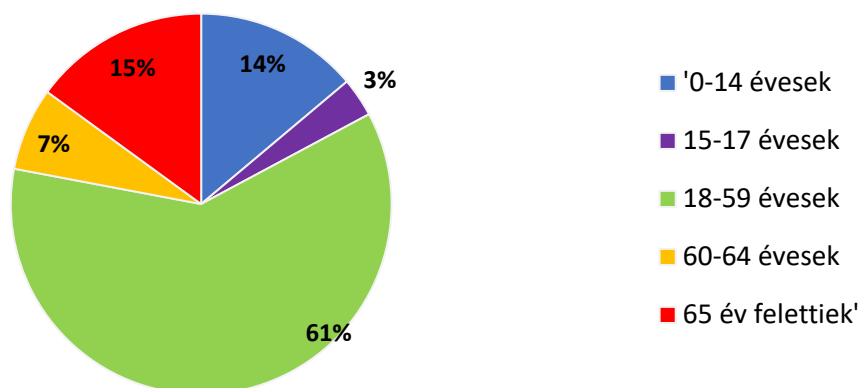
Az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen, területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma

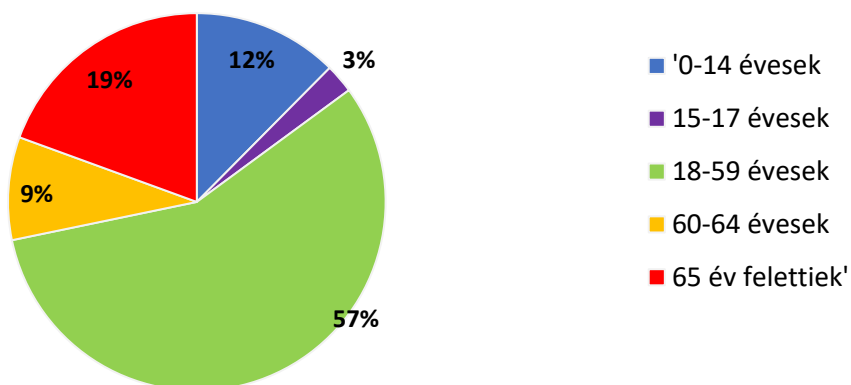
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfia k	Nő k	Össze se n (TS 003)	Férfia k (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	908	885	1793	50,64 %	49,36 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			45	2,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	126	110	236	7,03%	6,13%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	22	52	1,67%	1,23%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	552	503	1055	30,79 %	28,05 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	64	78	142	3,57%	4,35%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	136	172	308	7,59%	9,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

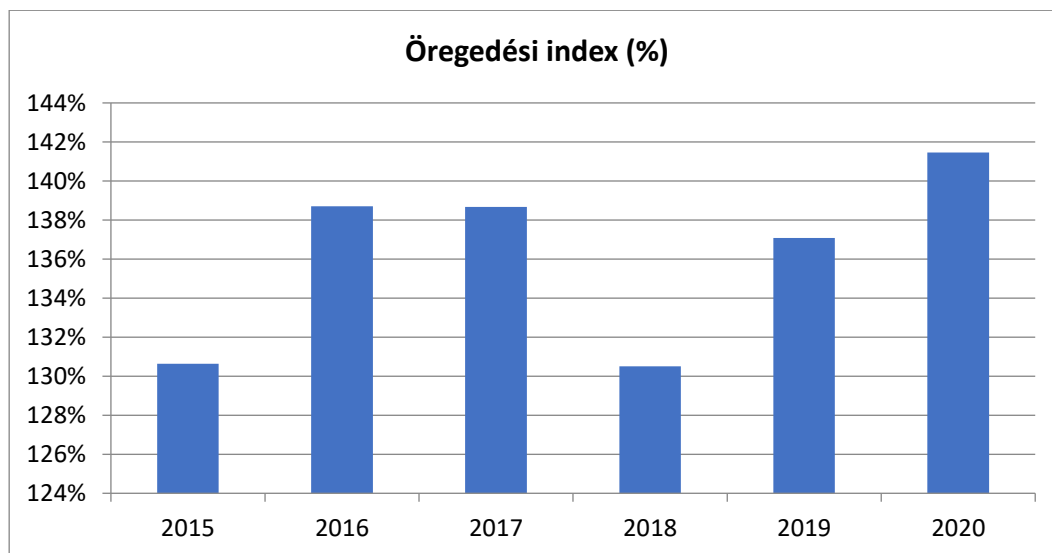
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	290	222	130,63%
2016	301	217	138,71%
2017	312	225	138,67%
2018	308	236	130,51%
2019	329	240	137,08%
2020	331	234	141,45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelenti, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Lassú, de éves szintű növekedés tapasztalható. A 2015-ös adatokhoz képest nem javult a helyzet, több a 65 éven felüliek száma, mint a fiatalkorú. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést kell levonnunk, hogy az idősek fokozott ellátására, segítésére lesz szükség a jövőben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-12,39
2016	7,73
2017	3,53
2018	9,94
2019	17,35
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete, ezer lakosra vetítve.

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzereje a vizsgált időszakban (2015) egy év kivételével pozitív előjelet mutat, tehát az elvándorlás nem jellemző. A falu minden szempontból élhető település, minden közművel ellátott, tömegközlekedéssel a megye- és egyben járási székhely Szeged viszonylag jól megközelíthető. A különböző kormányzati programok segítségével (Családi Otthontermelési Kedvezmény – 2019. július 1-től Babaváró hitel stb.) a Tiszasziget településen az üres ingatlanok, porták gazdáira találtak és a fiatalok kedvező áron juthattak használt családi házhoz vagy telekhez.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-10,03
2016	-5,35
2017	-0,59
2018	-5,84
2019	-0,58
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás negatív előjelű, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Az előző 5 éves ciklusban vizsgált negatív arányszámokhoz viszonyítva javulás figyelhető meg, de ettől eltekintve még mindig elmondható, hogy a falu elöregedő, így a gyermekek és fiatalok mellett egyre több esetben kell figyelni a főleg egyedül élő, magukra maradt idős emberekre.

Értékeink, küldetésünk

Nincsenek egyedülálló műemlékeink, nem csábíthatjuk vendégeinket különleges természeti csodákkal. Viszont van/volt családi gyermek- és falunapok, lovas emléknapiunk, Térvári búcsúnk, hogy a falukarácsonyról ne is beszéljünk. Minden évben megrendezésre kerül a Sziget Kupa, a kispályás labdarugó torna.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszasziget Község Önkormányzatának célja, hogy olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei, valamint a közszolgáltatások által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Tiszasziget település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik a fenntartó katolikus egyházzal és annak tankerületi szerveivel.

- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

Az Ebktv. 31. §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok- különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek. Tiszasziget Község Önkormányzat Képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

Tiszasziget Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 42. § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában az önkormányzat által ellátott feladat- és hatásköröket az alábbiakban határozza meg.

1. A nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülése: Tiszasziget községben Cigány Nemzetiségi Önkormányzat működik. A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvénynek megfelelően az Önkormányzat a Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal által segíti munkájukat, együttműködési megállapodás alapján. A nemzetiségi önkormányzatok működéséhez az alábbi támogatás biztosítja a Közös Önkormányzati Hivatal:
 - működésükhöz ingyenes helyiséghasználat,
 - postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátása és az ezzel járó költségek viselése,
 - a helyi médiában megjelenési lehetőség,
 - pályázatok készítésében való együttműködés.

A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat működése a nemzetiségek jogállásáról szóló 2011. évi CLXXIX. törvény rendelkezéseinek megfelelően, Tiszasziget Község Önkormányzattal kötött külön megállapodásban foglaltak alapján történik.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebtv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tiszasziget község rendelkezik Helyi Építési Szabályzattal és Településrendezési Tervvel. A község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni így ezen rendelkezéseknek megfelelően lehet. 2020-ban elfogadásra került a település gazdasági programja, mely alapján meghatározásra került a fejlesztési cél és a hozzá szükséges pénzügyi fedezet biztosítása. Egyik meghatározó cél, az elkerülő út építése, új telek biztosítása - az új osztásban - a fiatal családok részére, melyhez infrastruktúrát kell biztosítani az önkormányzatnak. A belterületi lakosság részére folyamatosan biztosítani kell a járdaépítés lehetőségét és a csapadékvíz-elvezető rendszer teljes kiépítését.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésben. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (izgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Tiszasziget Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- Tisza-Maros Szög Területfejlesztési Önkormányzati Társulás

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény alapján, a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény szabályai alkalmazásával, a települési önkormányzatok által a közös területfejlesztési célok kidolgozása és megvalósítása. A térség gazdasági-társadalmi helyzetelemzése, piaci lehetőségek, befektetési feltételek, együttműködési lehetőségek feltárása. Helyzetelemzés alapján javaslatokat dolgoz ki gazdasági problémáinak kezelésére, javítására. A térségi és helyi kezdeményezések ösztönzése, képviselte és összehangolása a megyei, regionális és országos célkitűzésekkel. Térségfejlesztési és területfejlesztési tervek megvalósítása. Biztosítja az egyes települések érdekeinek összehangolását, az információk cseréjét, a kölcsönös tájékoztatást, szakmai tanácsadást.

- Szegedi Kistérség Többcélú Társulása

- a) a társulás a kistérségi területfejlesztési feladatok tekintetében kistérségi fejlesztési tanácsként jár el,
- b) vizsgálja és értékeli a kistérség társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetét, adottságait,
- c) kidolgozza és elfogadja a kistérség területfejlesztési koncepcióját, illetve ennek figyelembevételével készített területfejlesztési koncepcióját, illetve ennek figyelembevételével készített területfejlesztési programját, ellenőrzi azok megvalósítását,
- d) a kistérségi területfejlesztési program figyelembe vételével előzetesen véleményt nyilvánít a meghirdetett központi és regionális pályázatokra az illetékességi területéről benyújtott támogatási kérelmekkel kapcsolatban, feltéve, ha ez a jogkör a pályázati felhívásban is szerepel,
- e) megállapodást köthet a helyi önkormányzatokkal, az önkormányzati társulásokkal, a megyei területfejlesztési tanáccsal és a regionális fejlesztési tanáccsal a saját kistérségi fejlesztési programjai finanszírozására és megvalósítására,

- f) pénzügyi tervek készíti a területfejlesztési programok megvalósítása érdekében; elősegíti a fejlesztési források hatékony, a települések szoros együttműködését erősítő felhasználását,
- g) közreműködik a kistérségben kialakult társadalmi, gazdasági és foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésében,
- h) koordinálja a kistérségben, a területfejlesztésben érdekelt szervezetek együttműködését, együttműködik az állami és civil szervezetekkel,
- i) a kistérségben összegyűjti és további előkészítésre alkalmassá teszi a gazdasági és társadalmi szervezeteknek a fejlesztési programokkal, projektekkel kapcsolatos elképzeléseit,
- j) folyamatos kapcsolatot tart a megyei területfejlesztési tanács munkaszervezetével, a regionális fejlesztési ügynökséggel, a kistérségi megbízottakkal, a) a társulási tanács a kistérségi területfejlesztési feladatok tekintetében kistérségi fejlesztési tanácsként jár el,
- k) vállalja, hogy a Társulás a c), d), e) pontjaiban meghatározott ügyekben egyhangúan, dönt. Ennek hiányában a tanács 30 napon belül megismételt ülésen a Társulás szavazati jogú tagjai minősített többségének támogatott szavazatával dönt.

- Szeged és Térségi Területfejlesztési Önkormányzati Társulás

- a) a térség kiegyensúlyozott fejlődése és társadalmi-gazdasági helyzetének javítása érdekében feltárja a térség társadalmi, gazdasági problémáit, ezen belül a munkaerő és a foglalkoztatottság helyzetét a meglévő termelő és települési, továbbá a településközi térségi infrastrukturális ellátottságot, a helyi termékek piaci értékesítésnek lehetőségeit, a bel- és külföldi befektetések gazdasági és környezeti feltételeit, a szomszédos térségekkel történő együttműködés lehetőségeit.
- b) a helyzetelemzés alapján javaslatot dolgoz ki a gazdaság problémáinak kezelésére, az ipar, a mezőgazdaság, infrastruktúra, valamint az idegenforgalom fejlesztésére a foglalkoztatottság helyzetének javítására.
- c) a térségi és helyi kezdeményezések ösztönzése, azok határozott képviselője és összehangolása a megyei, regionális és országos célkitűzésekkel, programokkal.

- Dél-alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás

A Hulladékgazdálkodási Törvényben foglalt feladatok ellátása érdekében, valamint Szeged Önkormányzata és régióhoz tartozó önkormányzatok között 2002. márciusban létrejött Konzorciumi szerződés végrehajtása, az ott írt célok megvalósítására, megállapodnak az EU által támogatott regionális hulladékgazdálkodási együttműködésben, a hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó feladataik és tevékenységük koordinálása a Szeged Regionális Hulladékgazdálkodás Programja elnevezésű ISPA/Kohéziós Alap projekt rekultivációs programjának megvalósítása érdekében létrehozandó közműszolgáltatói vagyontulajdonlása és üzemeltetése, egyéb környezetvédelmi fejlesztések közös megvalósítása.

- Tisza-Maros Ivóvízminőség-javító Önkormányzat Társulás

Egészséges ivóvíz biztosítását célzó kötelező önkormányzati feladat körében meghatározott kötelezettség hatékony ellátása érdekében a tag önkormányzatok közigazgatási területén belül a KEOP PROJEKT keretében létrehozásra kerültek a létesítmények, illetve folyamatos az üzemeltetésük és a fenntartásuk.

- Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény (Mötv.) alapján jött létre a Klárafalva, Ferencszállás, Tiszasziget és a székhely, Kübekháza Községek polgármestereinek, illetve jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása érdekében.

A közös hivatal közreműködik az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

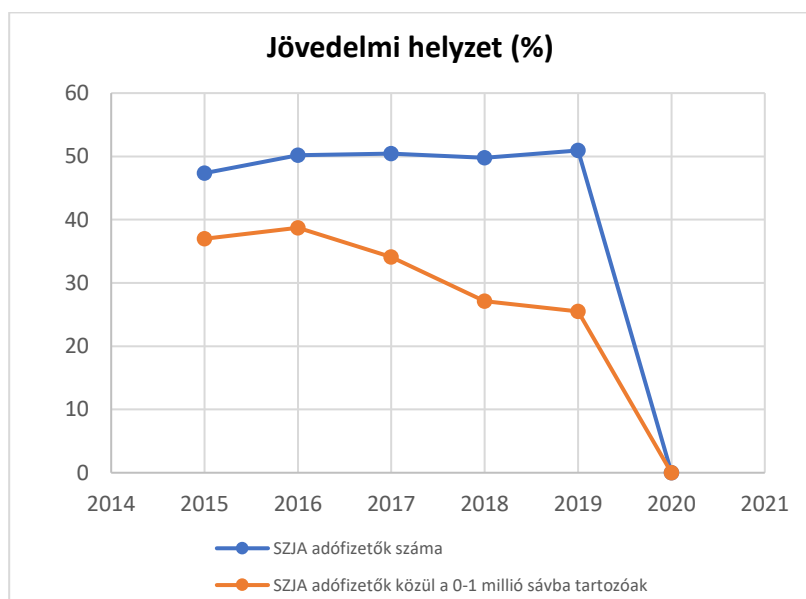
A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a TEIR-Az Országos Területfejlesztési és Településrendezési Információs Rendszer, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	47,34	37,00
2016	50,17	38,72
2017	50,44	34,10
2018	49,80	27,10
2019	50,93	25,51
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban az a jelenséget érthetjük, amikor valaki, vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kitörjenek. Az országban közel 4 millió ember él létminimum alatt, közel 1,5 millióan jövedelmi szegénységben és kb. 1,2 millióan mélyszegénységben, más szóval nyomorban. Minden társadalom fokmérője, miképpen bánik a magára maradt emberekkel.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre,

az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben – nyomorban élő lakótársunk (család) jelenleg nincs. Azonban a munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek csökkenése a szerény körülmények között élő emberek, családok lecsúszásához vezethet, bár a szociális szövetkezetek megjelenése csökkentette a munkanélküliséget a településen.

A községben roma származású lakosok kis számban élnek, így a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkriminációja nem jelentkezik.

3.1.1 Jövedelmi és vagyon helyzet

A lakosok szerény, de egyelőre elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban már egyre nehezebb. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak. A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősebb személyek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerényebb mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl anyagi megterheléssel ne sújtsa.

A településen 656 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetűtől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. Nem található a településen komfort nélküli lakás. A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, egy-két, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van, de ezek sem a luxus kategóriába tartoznak. Több hektáros földterülettel néhány helyi vállalkozó rendelkezik, ezeken a területeken mezőgazdasági tevékenység folyik.

Az önkormányzat adatbázisa szerint a tavalyi év során 720 gépjármű volt a lakosság tulajdonában.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

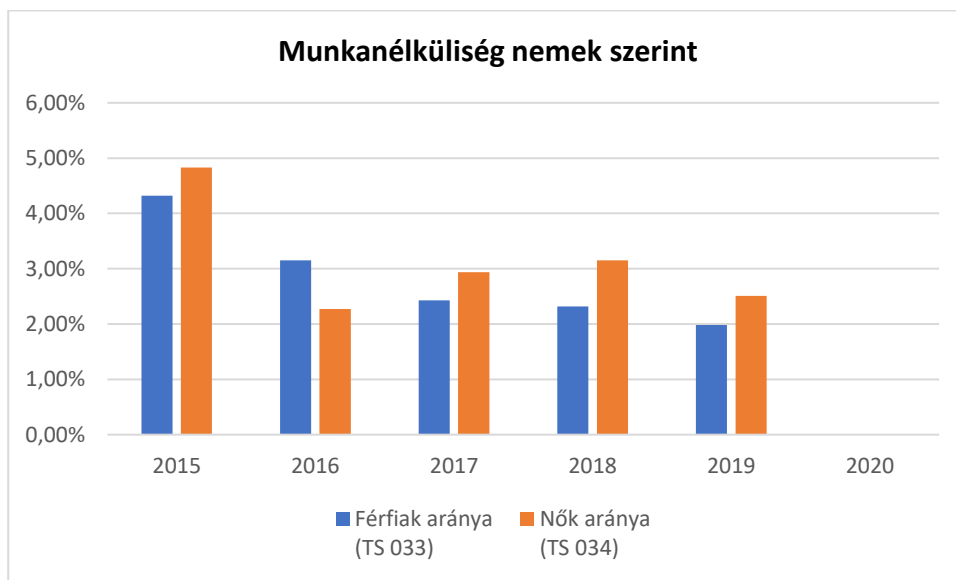
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	4,32%	4,83%	4,58%
2016	3,15%	2,27%	2,71%

2017	2,43%	2,94%	2,69%
2018	2,32%	3,15%	2,74%
2019	1,98%	2,51%	2,25%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek száma az elmúlt 5 évben csökkenő tendenciát mutat, különösen a férfiak tekintetében. A nők munkanélküliségi rátája 2019-re is csökkenő tendenciát mutat.

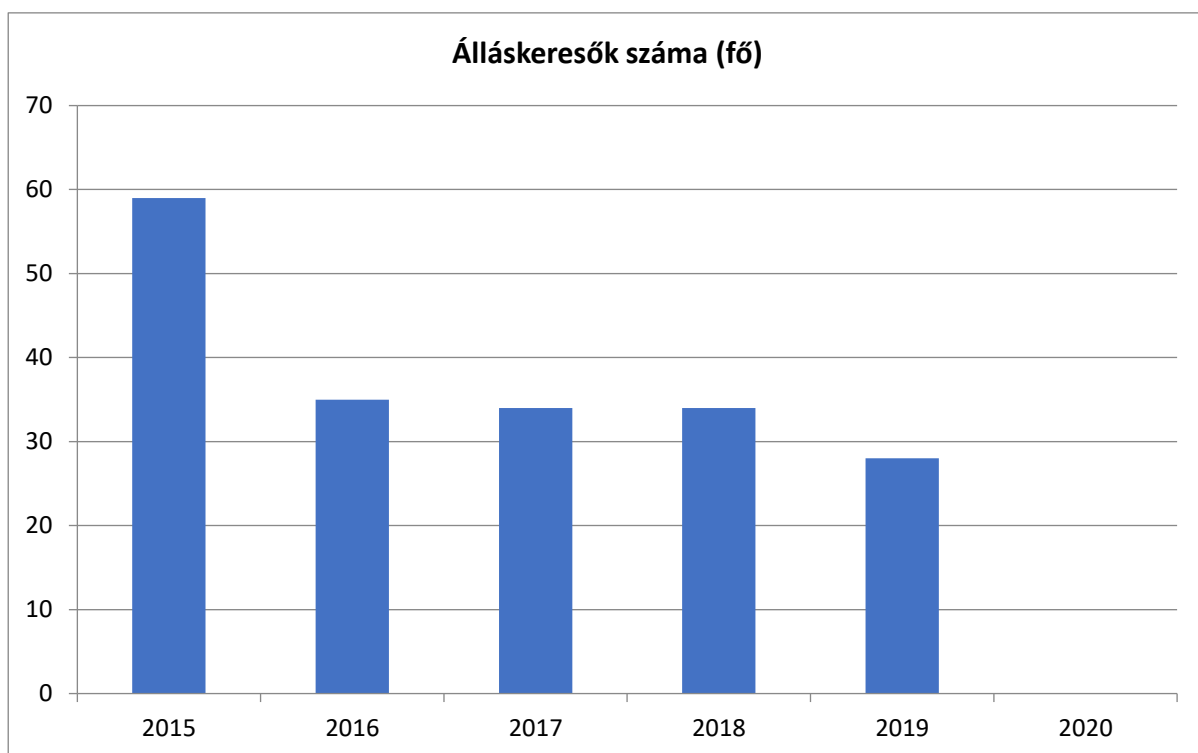
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	59	35	34	34	28	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	5,00	2,00	1,00	n.a.	n.a.
	%	6,78%	14,29%	5,88%	2,94%	-	-
21-25 év (TS 038)	Fő	13,00	5,00	3,00	5,00	3,00	n.a.
	%	22,03%	14,29%	8,82%	14,71%	10,71%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	4,00	7,00	4,00	4,00	n.a.
	%	8,47%	11,43%	20,59%	11,76%	14,29%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	1,00	n.a.	4,00	n.a.
	%	3,39%	5,71%	2,94%	-	14,29%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	1,00	2,00	3,00	n.a.	n.a.
	%	11,86%	2,86%	5,88%	8,82%	-	-
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	3,00	4,00	5,00	4,00	n.a.
	%	10,17%	8,57%	11,76%	14,71%	14,29%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	2,00	4,00	3,00	3,00	n.a.

	%	10,17%	5,71%	11,76%	8,82%	10,71%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	4,00	4,00	4,00	2,00	n.a.
	%	8,47%	11,43%	11,76%	11,76%	7,14%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	8,00	6,00	3,00	4,00	4,00	n.a.
	%	13,56%	17,14%	8,82%	11,76%	14,29%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	3,00	4,00	5,00	4,00	n.a.
	%	5,08%	8,57%	11,76%	14,71%	14,29%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

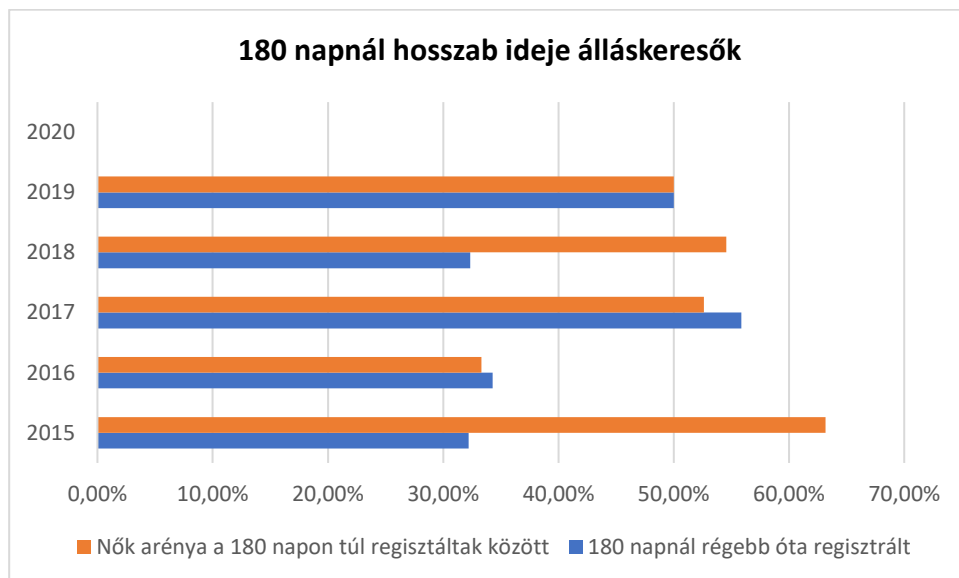

Az álláskeresők száma 2019-ben is csökkenő tendenciát mutat. Korcsoportok alapján a fenti táblázat bemutatja a munkanélküliségi tendenciát. Kisebb mértékben a fiatalok és az idősebbek esetében jellemző a foglalkoztatási probléma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	32,20%	63,16%
2016	34,29%	33,33%
2017	55,88%	52,63%

2018	32,35%	54,55%
2019	50,00%	50,00%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

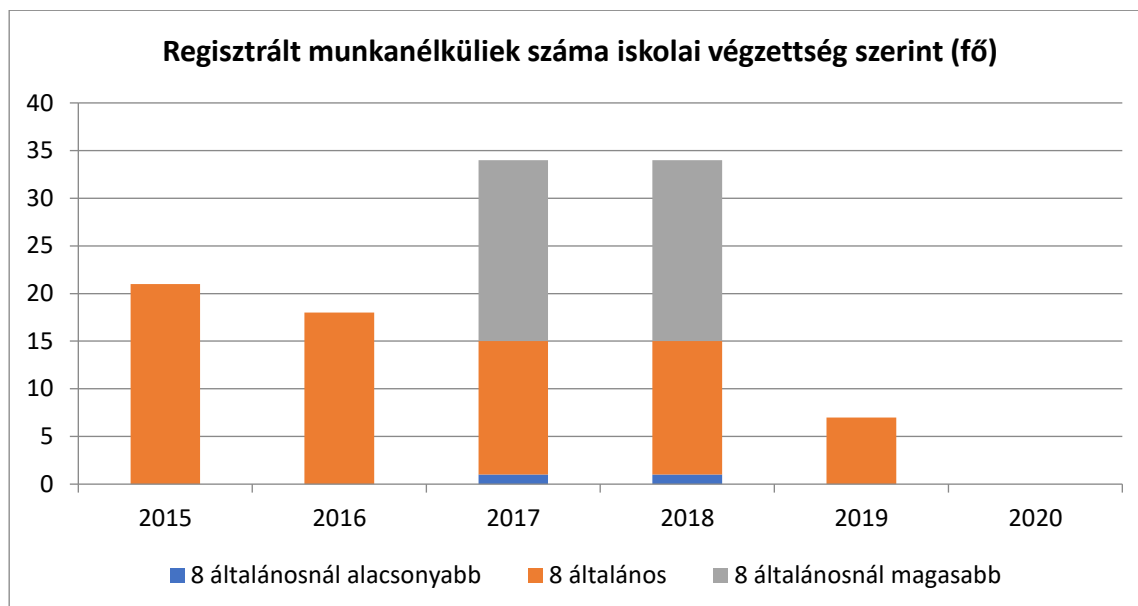

A női és férfi álláskereső egyformán hosszú idő után tudnak elhelyezkedni. A munkahely teremtésre szóba jöhető megoldás a vállalkozások Tiszaszigetre való vonzása különböző kedvezményes feltételek biztosításával, továbbá az ipari park fejlesztése, csomagoló, összeszerelő egyéb üzemek létrehozásával. A jelenlegi helyzet szerint a fejlődés lehetősége biztosított, már néhány vállalkozás, üzem Tiszaszigetet választotta telephelyéül.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint

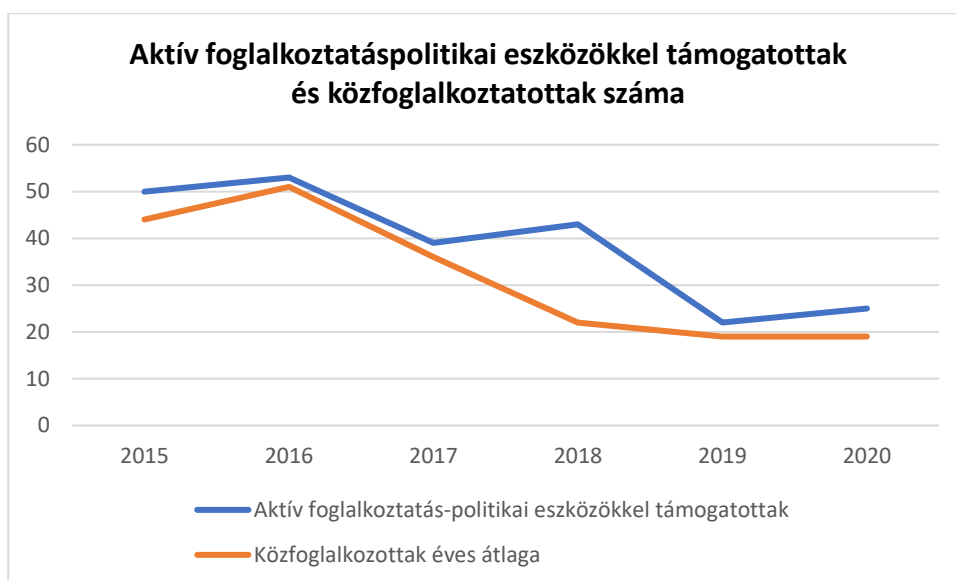
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	59	n.a.	-	21	35,59%	-	-
2016	35	n.a.	-	18	51,43%	-	-
2017	34	1	2,94%	14	41,18%	19	55,88%
2018	34	1	2,94%	14	41,18%	19	55,88%
2019	28	n.a.	-	7	25,00%	-	-
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Tiszaszigeten jellemző, hogy az alacsony iskolai végzettséggel a legnehezebb elhelyezkedni, melyre az önkormányzat tud megoldást nyújtani a közfoglalkoztatással és a Foglalkoztatási Osztály beiskolázási lehetőségével. Itt figyelembe kell venni a hiányszakmákat és a munkanélküli személyes képességeit. Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, azt hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. A nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség ez elhelyezkedést megnehezíti.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	50	44
2016	53	51
2017	39	36
2018	43	22
2019	22	19
2020	25	19

A statisztikai adatokból egyértelműen kitűnik, hogy egyre kevesebb közfoglalkoztatottat foglalkoztat az önkormányzat, mely alapján kedvező tendencia mutatkozik a munkanélküliség szempontjából.

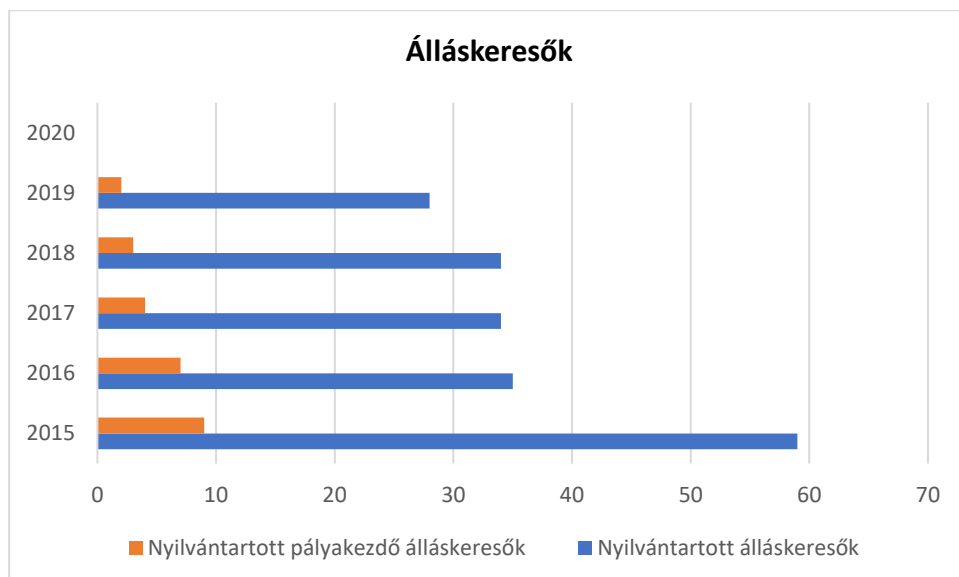
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Szeged közelsége, a helyi- szegedi új vállalkozások, helyi szociális szövetkezetek a munkára alkalmas személyeket foglalkoztatják.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	59	9
2016	35	7
2017	34	4
2018	34	3
2019	28	2
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tiszaszigeten a statisztikai adatokból leszűrhető, hogy már nem jellemző a pályakezdő fiatalok elhelyezkedési lehetőségének nehézsége köszönhető ez, hogy megfelelő képzéshez, továbbképzéshez, szakma elsajátításához Szeged közelséges megoldást nyújt, így az elhelyezkedés szempontjából is jelentős előnnyel indulnak. Fontos megemlíteni, hogy a fiatal korosztály informatikai ismeretei messze túlszárnyalják az idősebbeket, mely a mai kor és munkaerőpiac fontos elvárása.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek közé tartozik a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya, mely különböző szakképzésekkel, felnőttképzésekkel a fiatalok elhelyezkedési esélyét növelik, továbbá segítséget nyújtanak az álláskeresésben.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Tiszaszigeten nem jellemző a mélyszegénységben élő lakosság, a roma lakosság száma sem jelentős, bár a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében segítséget nyújt az arra rászoruló személyeknek.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Tiszaszigeten és országosan is jellemző, hogy a fiatal, kisgyermekes anyukák foglalkoztatása esetében hátrányos megkülönböztetés tapasztalható, továbbá a romák és a fogyatékkal élők esélyegyenlősége csorbul.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A Vedres István Faluház vezetője időnként tanfolyamokat szervez az idős korosztály számára a digitális ismeretek megszerzése érdekében, csökkentve ezzel is az esélyegyenlőtlenséget, biztosítva ezzel az ismeretek megszerzését.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális törvény célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”

A szociális ellátás formái:

„25. § (1) * A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására, illetve a különös méltánylást érdemlő személyes élethelyzetére figyelemmel pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2) * A különös méltánylást érdemlő személyes élethelyzetre figyelemmel nyújtható pénzbeli szociális ellátás a tartós ápolást végzők időskori támogatása.

(3) * Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) * a járási hivatal - az e törvényben meghatározott feltételek szerint -

aa) időskorúak járadékát,

ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ac) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,

ad) gyermekek otthongondozási díját,

ae) a 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj);

b) a képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”

Települési támogatások:

„45. § * (1) * A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján - pénzbeli vagy természetbeni formában - települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,

b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,

c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,

d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

(2) Más jogszabály alkalmazásában az (1) bekezdés a) pontja szerinti célra nyújtott települési támogatást lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni.

(2a) * A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére megállapított települési támogatás a társadalombiztosítási tárgyú jogszabályok alkalmazásában ápolási díjnak minősül, ha az ellátás önkormányzati rendeletben szabályozott havi összege eléri az ápolási díj központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegének a 80%-át.

(3) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

(4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár

elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

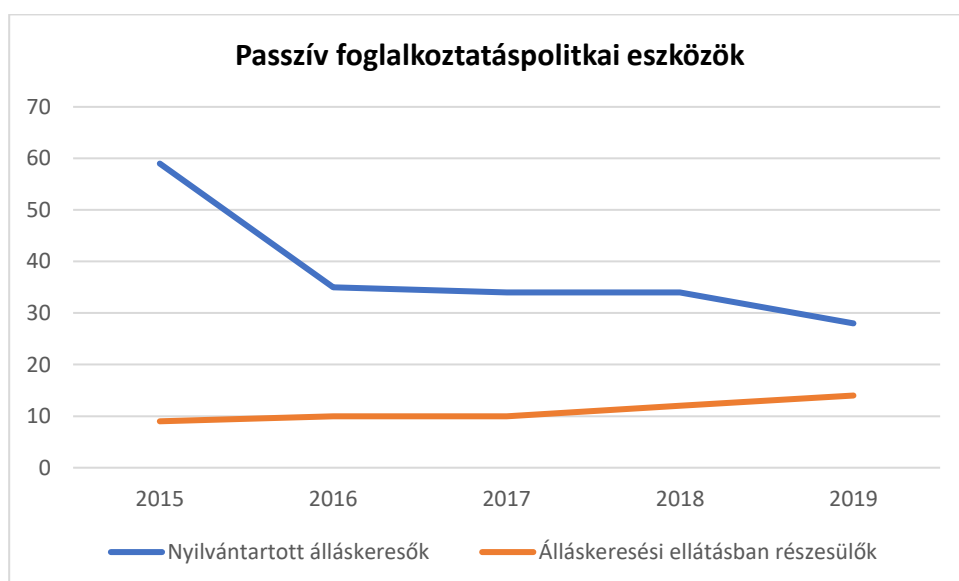
(5) A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.

(6) Ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat nem állapodik meg ettől eltérően, a fővárosban a hajléktalanok számára nyújtott rendkívüli települési támogatás megállapítása a fővárosi önkormányzat feladata.

(7)* A települési önkormányzat rendeletében a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére megállapított, havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az ápolási díjnak a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegét.”

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	59	5,07%	9	15,25%
2016	35	2,99%	10	28,57%
2017	34	2,89%	10	29,41%
2018	34	2,92%	12	35,29%
2019	28	2,37%	14	50,00%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

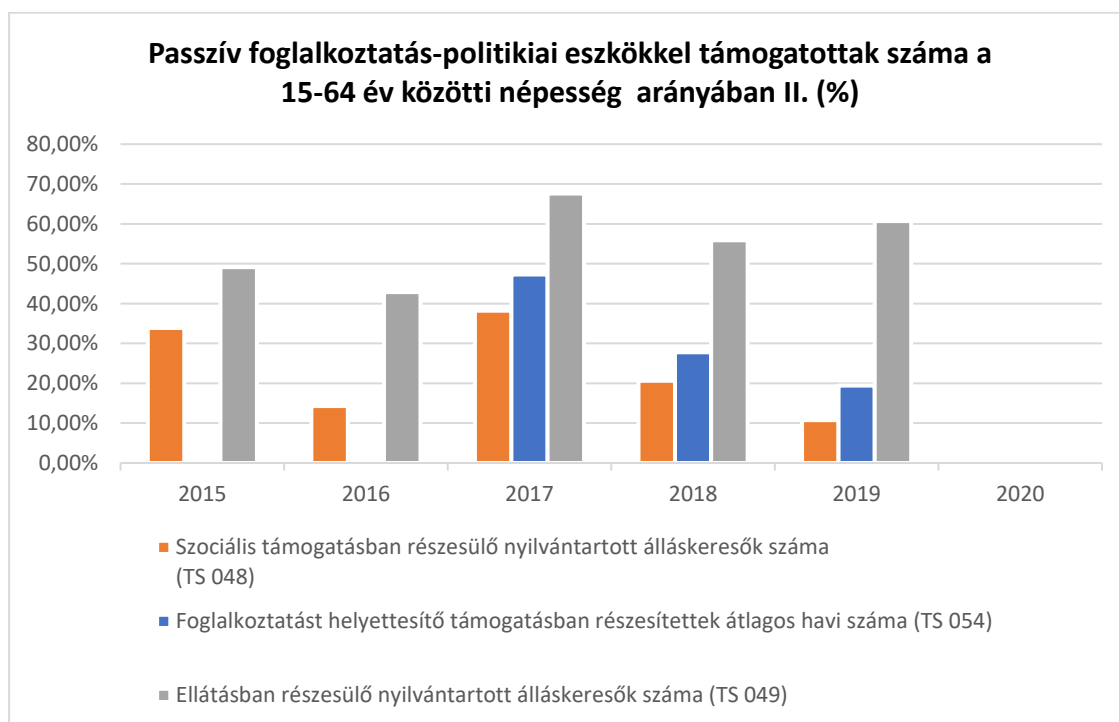
A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Sok esetben fel kell hívni a figyelmüket, hogy jelentkezzenek az illetékes hatóságnál, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek.

A helyzetelemzés során az a jelenség mutatkozik, hogy a településen élők körében 2025. év volt a kiugró.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	20	33,90%	n.a.	-	29	49,15%
2016	5	14,29%	n.a.	-	15	42,86%
2017	13	38,24%	16	47,29%	23	67,65%
2018	7	20,59%	9	27,74%	19	55,88%
2019	3	10,71%	5	19,39%	17	60,71%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

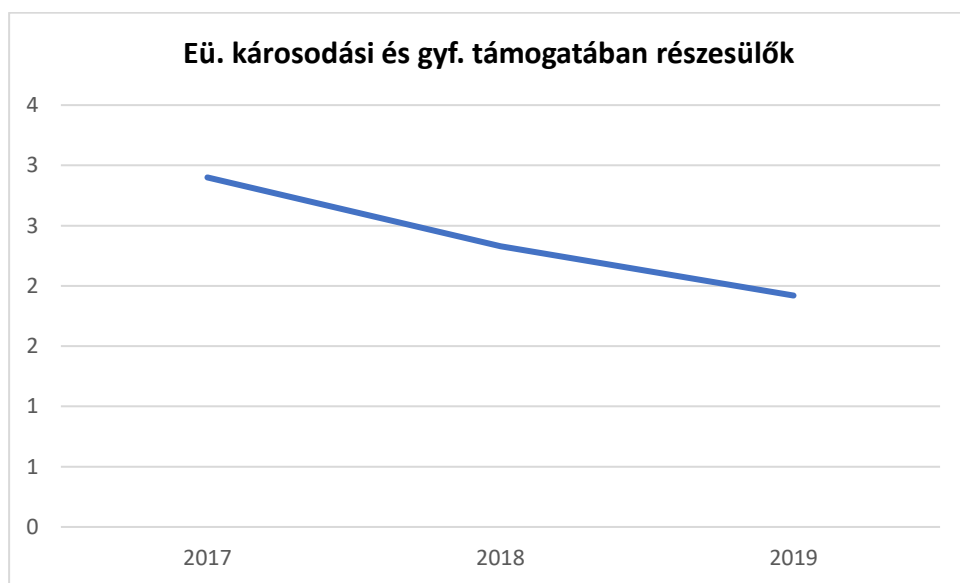
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikai adatokból kitűnik, hogy egyre kevesebb a szociális támogatásban és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők aránya és az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma 2017 évtől kezdve kisebb mértékű növekedést mutat.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	3
2018	2
2019	2
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma folyamatos csökkenő tendenciát mutat.

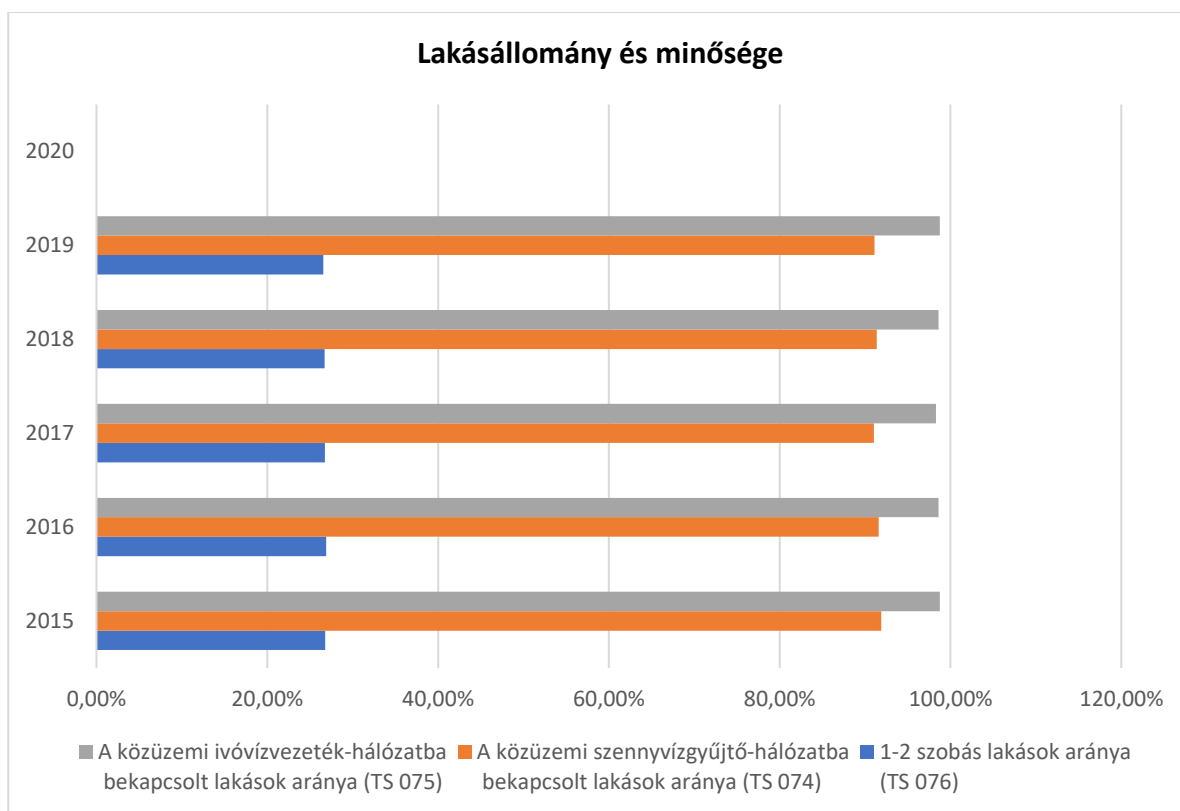
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	642	2	3	26,79%	91,90%	98,75%
2016	643	1	2	26,91%	91,60%	98,60%
2017	647	4	6	26,74%	91,04%	98,30%
2018	648	1	2	26,70%	91,36%	98,61%
2019	651	3	5	26,57%	91,09%	98,77%
2020	656	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

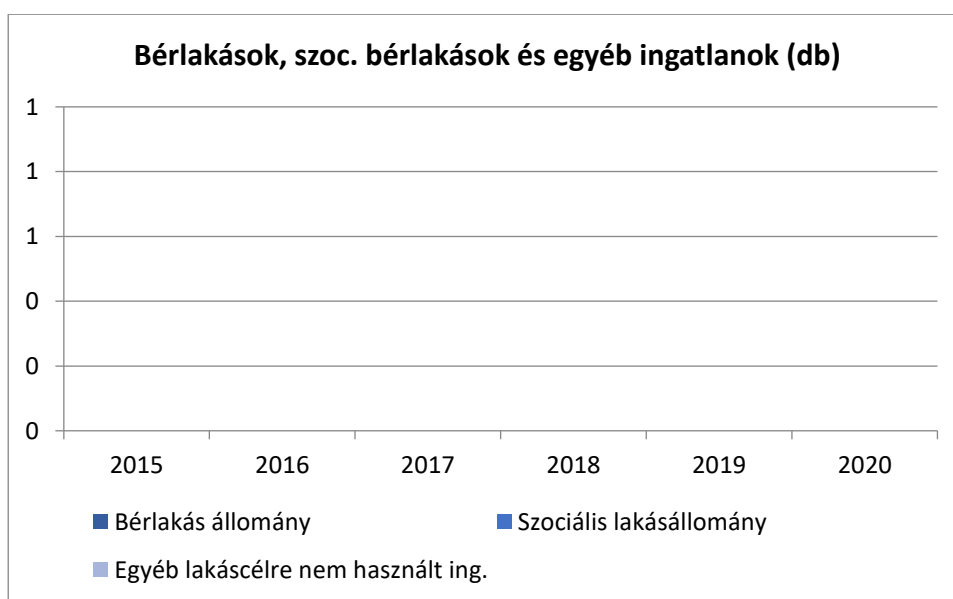
2020-ban 656 lakás van nyilvántartva, mely helyi jellegű információból adódik. Megállapítható, hogy a lakások száma 2015-től kisebb mértékű emelkedést mutat. A tiszaszigeti lakosok saját tulajdonú családi házakban élnek. A településen az öt év átlaga alapján, éves szinten kb. 3-5 új lakás épül. A lakók kihálnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretné megtartani, a többségük értékesíteni szeretné, mely leginkább a CSOK, babaváró hitel, falusi CSOK által kínált kormányzati támogatás alapján gyorsan gazdára talál. Az ingatlan árak évről-évre egyre magasabbak. A régóta üresen álló házak némelyike már romos állapotban van, azok értékesítése legfeljebb telekárón lehetséges.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	642		0	0	0	0	0
2016	643		0	0	0	0	0
2017	647		0	0	0	0	0
2018	648		0	0	0	0	0
2019	651		0	0	0	0	0
2020	n.a.						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen nincs bérlakás. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

b) szociális lakhatás

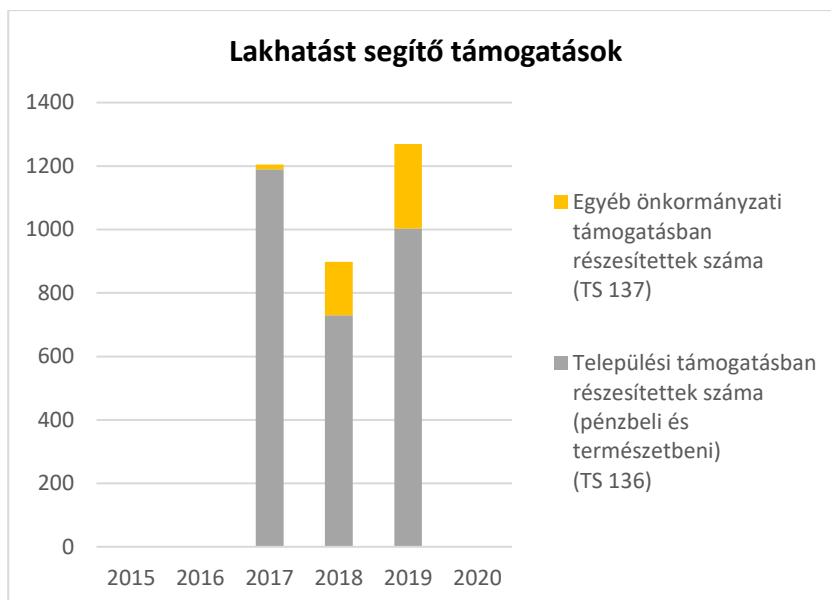
A településen nincs szociális lakásállomány.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Tiszaszigeten néhány esetben találhatóak gazdasági épületek, melyek lakáscélú funkciót is betöltenek.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	1190	15
2018	730	168
2019	1003	266
2020	n.a.	n.a.

A helyi lakosok rászorultságtól függően lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendeletet az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma hol kisebb mértékű emelkedést, hol kisebb mértékű csökkenést mutat, amely a rászorultság hullámvázát, állandóságát jellemzi.

f) eladósodottság

A táblázatban szereplők számára jelent komoly problémát az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A többség szeretne helyben maradni, hiszen az életüket itt helyben alakították ki, társas kapcsolataik is ide fűzik őket. A leszakadó, lakását a svájci frank alapú hitelek részleteinek emelkedése, vagy a jelentős mértékű hitelállomány visszafizetésének ellehetetlenülése miatt a családoknak megoldás lehet a bérlakások építése.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A térvári, külterületen élő lakóközösség nagyobb része a leszakadó, hátrányos helyzetű réteget mutatja.

A terület közműszolgáltatása hiányos, közösségi közlekedéshez, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés is problémás, de ettől függetlenül életminőségük elfogadható.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

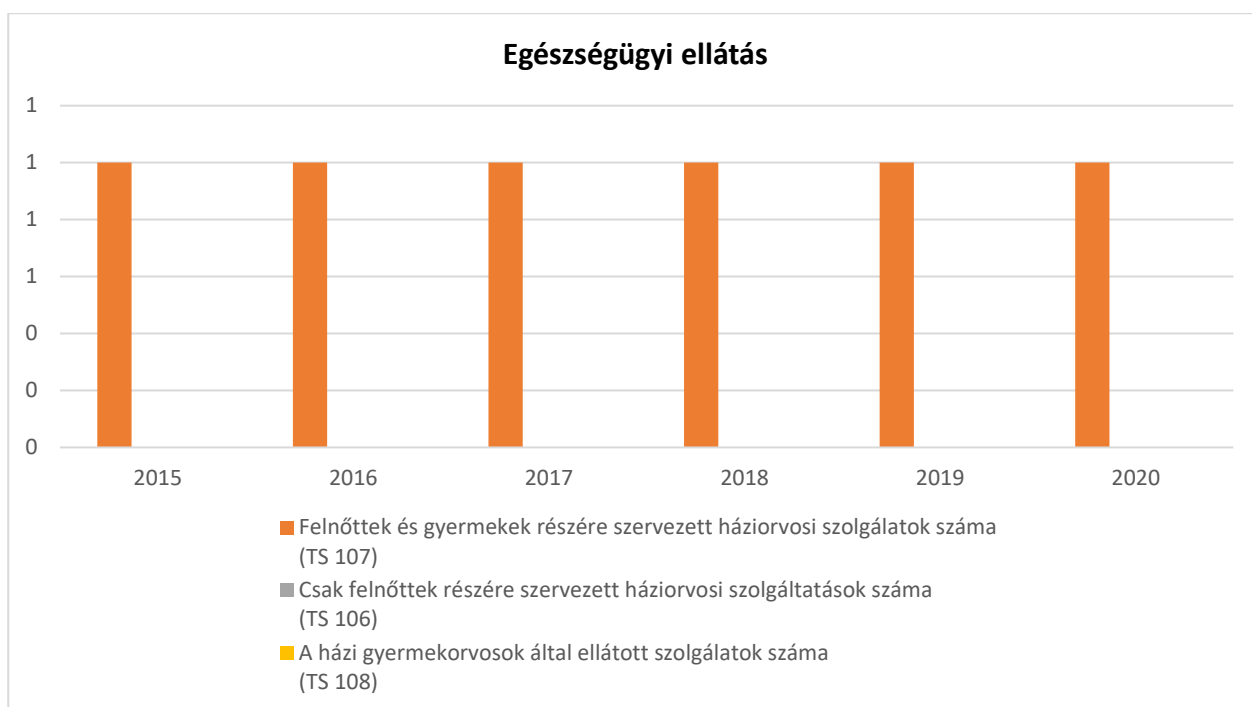
Tiszaszigeten jellemzően szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorsvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorsvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekor vosok által ellátott szolgálato k száma (TS 108)	Gyógyszert árak és fiókgyógysz ertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0	1	51	n.a.
2016	1	0	0	1	46	n.a.
2017	1	0	0	1	n.a.	10
2018	1	0	0	1	n.a.	10
2019	1	0	0	1	n.a.	6
2020	1	0	0	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési önkormányzat képviselő-testülete, a település lakosságszáma tekintetével felnőttek és gyermekek részére egy egészségügyi alapellátási, vegyes körzetet alakított ki.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a szegedi szakorvosi rendelőintézetbe, kórházakba, klinikákra, gyógyfürdőbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető, vagy a helyi tanyagondnoki szolgálat segítségét kérhetik. A gyermekek ellátását a vegyes praxisban a háziorvos látja el.

Szociális alapszolgáltatást: (pl.: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, közösségi ellátások, támogatás-szolgáltatás) az önkormányzat rendeletben szabályozza.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

Az orvosi rendelő épülete akadálymentesített.

A településen célzott korosztály számára évente rendszeresen van mammográfiái szűrővizsgálat, melyet az érintettek igénybe is vesznek, hiszen ez az egészségügyi szolgáltatás helybe jön, és nem kell emiatt utazni. Minden évben rengetegen vesznek igénybe a tüdőszűrő buszt. Igen közkedvelt a nagyváros közelsége ellenére is a körülbelül egy hétig tartó egészséghez a lakosok körében. Ezen a héten vérvétel, bőrgyógyászat, nőgyógyászat, reumatológia, szemészet, urológia, ultrahang diagnosztika áll a lakosok rendelkezésére.

A kisgyermekes és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, háziorvos, gyógy-testnevelő és fejlesztő gyógypedagógus bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenként státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskoláskorú gyermekek (2-4-6 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás védőnő, orvos, gyógypedagógus bevonásával történik.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit sem érhet. Néhány esetben kellett felhívni a figyelmet arra a lehetőségre, hogy vegyék igénybe legalább a szociális étkeztetést, mert csak így jutottak rendszeres meleg ételhez. Többeknek fizikai állapota, betegsége miatt a főzés nehezére esik. Némely esetben hanyagsága miatt a főzéssel nem foglalkozó, elhanyagolt, alkoholizáló személyekről beszélhetünk. Őket igyekeznek a szociális munkával foglalkozók feltérképezni.

A fentiekén túl a sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető a konditeremmel, szabadtéri kondi szigettel is. A drogrevenüciós szolgáltatások a családsegítő szolgálat koordinálásával működnek, drogrevenüciós előadásokat az általános iskola is biztosít.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: Önkormányzati adat

A település népkehával nem rendelkezik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	1	388	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tiszasziget Község Önkormányzat Képviselő-testület a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati

feladat- és hatásköröket a képviselő-testület illetik meg. A képviselő-testület a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a képviselő-testület hivatal látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 6 fő + a polgármester. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt – rendkívüli ülést tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A település lakossága a Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtáblájára kifüggesztett meghívóból, vagy a polgármesteri hírlevélből értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

A civil szervezetek rendszeres üléseinek az önkormányzati hivatal, illetve a Faluház ad otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok számára, akiknek az otthonában nincs internet hozzáférés szintén a Faluházban vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

A helyi lakosok a polgármesteri hírlevélből, valamint Tiszasziget község honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről.

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, azok kezelésére nincs szükség.

A közösségi élet az utóbbi 15 évben jelentős fejlődésnek indult. A polgárőr egyesület különösen aktív, a nyugdíjas- és a kreatív klubbal együtt. Büszke a község tevékenységükre, amit a település közbiztonsági mutatói, illetve a különböző elismerések is mutatnak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen bár hosszú évek óta működik roma nemzetiségi önkormányzat, helyzetük mégsem átlagos. A községben nincs roma szegregáció, mondhatni beolvadtak a magyar lakosok közé, de úgy, hogy önkormányzatuk fenntartásával igyekeznek megőrizni gyökereiket. Működésük leginkább kultúrájuk fenntartására vonatkozik így fellépéseket, ki-mit-tudokat szerveznek, segítik a rászorult roma családokat, tanévkezdésre, karácsonyra adnak ajándékokat. Volt kezdeményezés önkormányzattal közös közfoglalkoztatásra, sajnos ez nem hozta meg a remélt sikert.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A legnagyobb probléma a helyi munkahelyteremtés, melyre megoldás lehet a vállalkozások helyi letelepítése. Probléma még az állástalanoknál a hivatalos ügyekben való járatlanság, illetve a téli tüzelő biztosítása. Megoldás a segítségükre kialakított szociális tanácsadás rendszere. A téli tüzelő kérdésre a pályázati forrásból történő segítségnyújtás hosszú távon nem nyújt elegendő megoldást. Az lehet egy önkormányzati tulajdonú erdő telepítésének lehetősége. A mélyszegénységben élők egyik legnagyobb problémája a lakásuk elvesztése, amely miatt elkezdnek lecsúszni, életszínvonaluk egyre lejjebb csúszik, melyhez hozzájárul a lakókörnyezetük elhagyása, társas kapcsolataik felszámolása is. Megoldás lehet az önkormányzat részéről, ha lehetőséget teremt nekik a helyben maradásra úgy, hogy a megüresedett épületeket megvásárolja, illetve bérlakás programot indít.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről - Foglalkoztatási Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében
eladósodás problémája, lakhatási problémák	- figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételeének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), - figyelemfelhívás az indokolatlan és neheze nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében - bérlakás program
anyagi okok miatt fűtési nehézségek, élelmezési problémák	- saját erdő telepítése - EU-s élelmiszer segélycsomagokra kiírt pályázatok figyelése, sikeres pályázat esetén élelmiszer csomag osztása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

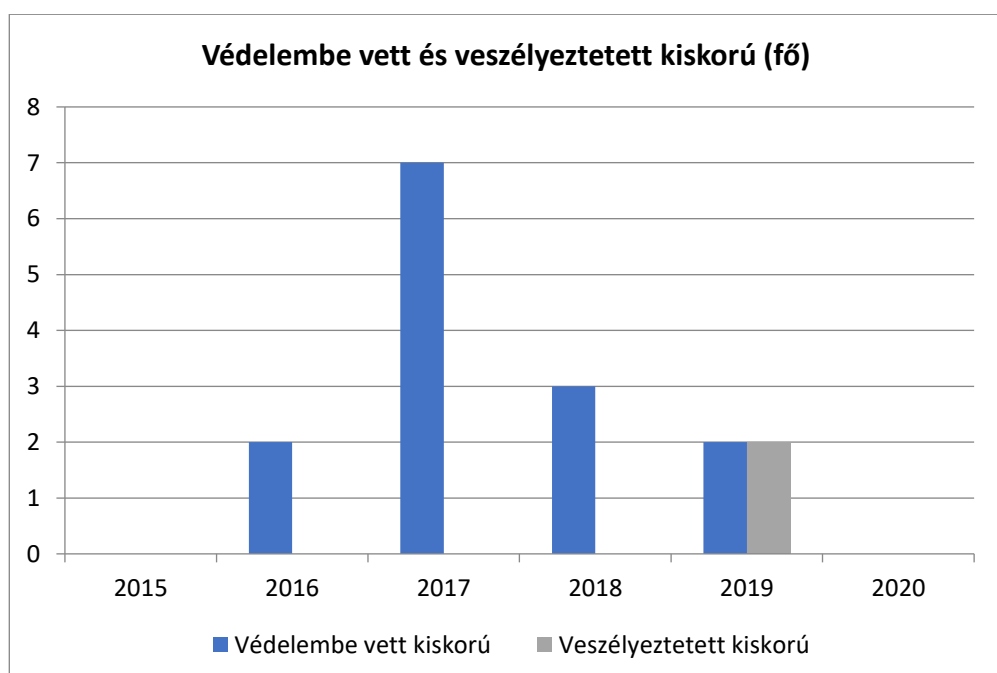
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	908	885	1793	50,64%	49,36%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			45	2,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	126	110	236	7,03%	6,13%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	22	52	1,67%	1,23%

Jellemzően megállapítható, hogy kevés a fiatalok száma, jellemzően előregedő településről beszélhetünk, így szükséges a fiatalok helyben tartása az igényeik figyelembe vételével.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	2	n.a.
2017	7	n.a.
2018	3	n.a.
2019	2	2
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat. Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi és érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a járási hivatal gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

Tiszaszigeten működik Családsegítő- Gyermejjóléti Szolgálat, mely a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltató Központ keretében látja el feladatát. eddigi vezetői, munkatársai többségében a településen élő, azt jól ismerő helyi lakosok. Jó és szoros kapcsolatot ápolnak a jegyzővel, családokkal és az oktatási intézményekkel (óvoda, iskola).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

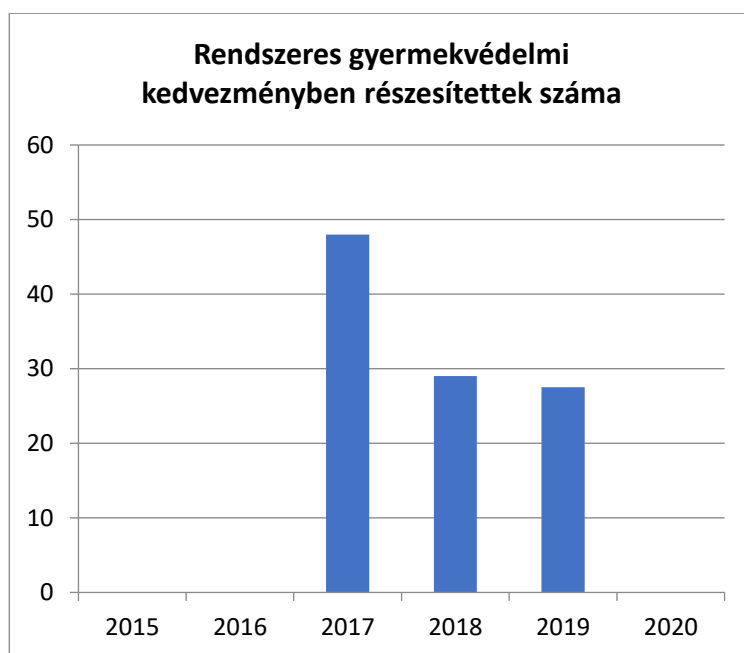
Természetesen, ha csak egy egyetlen esetre kerülne sor, az is sok lenne, mert az a gyermek fejlődését, jövőjét veszélyezteti. Az életben az ilyen szituáció, indíttatás a felnőtt kora is kihatással lehet. A korábbi években inkább iskolai hiányzás miatt volt szükség a védelembe vételre, a jelenlegi helyzetben már felmerülő probléma a családok megélhetése, ez családi konfliktusokhoz vezet, és felmerül a gyermekek elhanyagoltsága is.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen. Elmondható, hogy a lakosság létszámához képest nem magas a védelembe vett gyermekek száma. Ezzel együtt természetesen számolni kell a látens esetszámmal is, azonban a kimagasló szinten működő jelzőrendszer mellett reményeink szerint ez elenyésző.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők;

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	48
2018	29
2019	28
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma is csökkenő tendenciát mutat. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

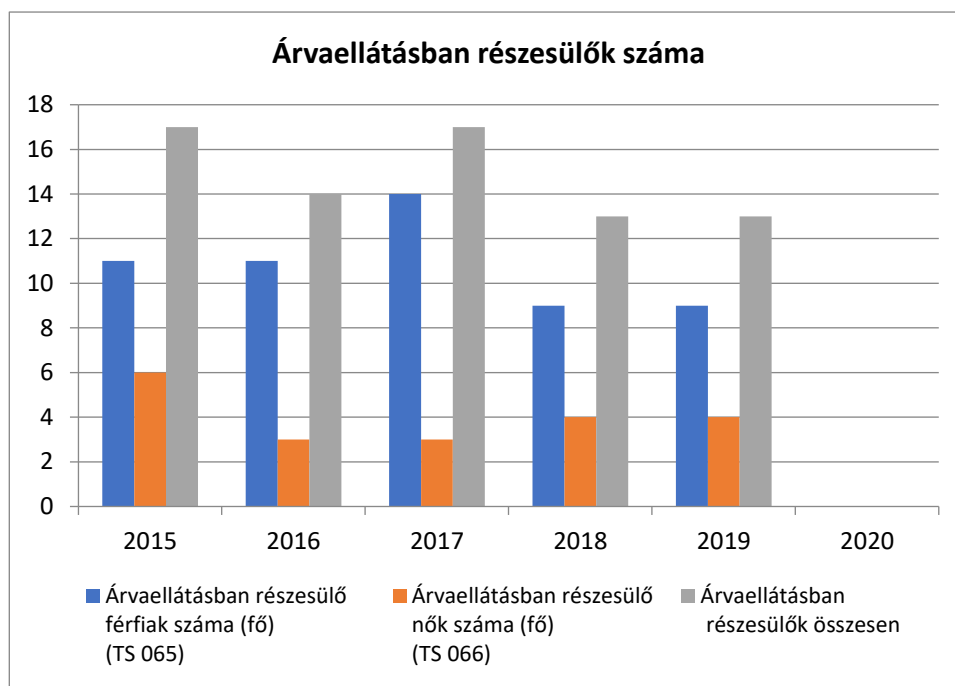
Ennek formái:

- gyermekékeztetés normatív kedvezmény,
- pénzbeni támogatás, külön jogszabály szerint egyéb kedvezmény.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	11	6	17
2016	11	3	14
2017	14	3	17
2018	9	4	13
2019	9	4	13
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők száma csökkentő tendenciát mutat a helyi településen.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői;

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

Az óvodai ellátásban szinte minden egyes gyermek ingyenesen étkezik, az egy főre eső bevallott jövedelem alacsony. A településen nem jellemző a magyar állampolgársággal rendelkező gyermekek ellátása.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

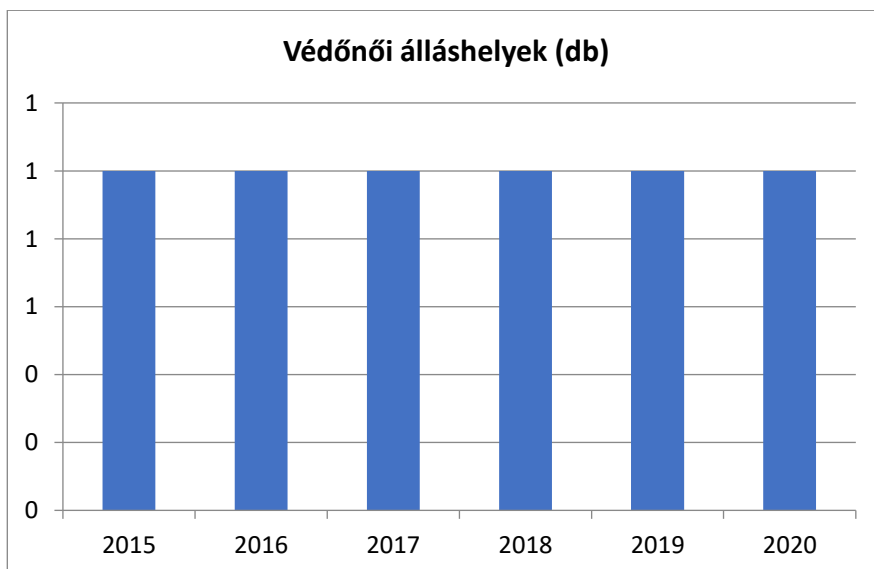
A településen nem él szegregált, teleszerű lakókörnyezetben gyermek.

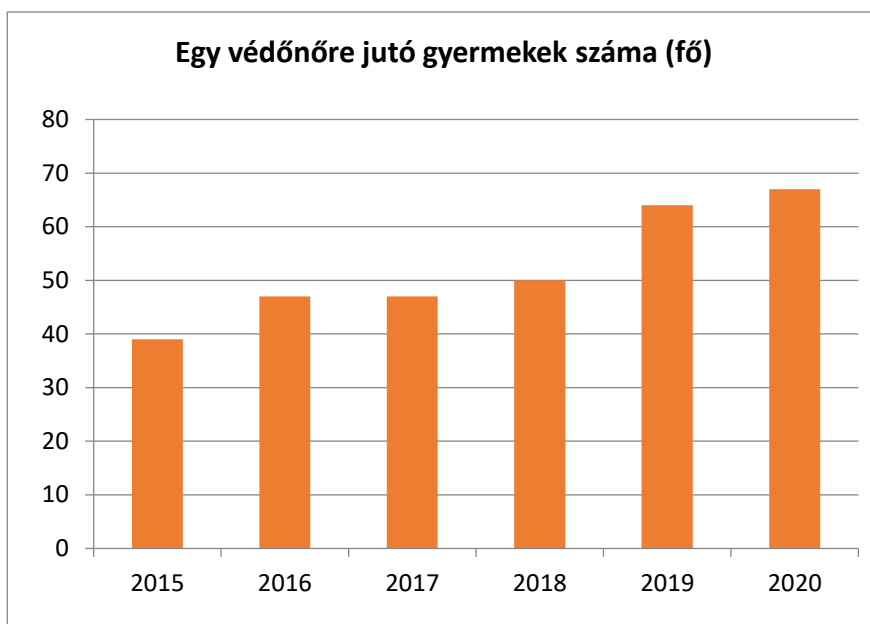
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok);

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	39	39
2016	1	47	47
2017	1	47	47
2018	1	50	50
2019	1	64	64,00
2020	1	67	67,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat a védőnői szolgálatot önállóan látja el. A védőnői látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. Az orvosi tanácsadás viszont az orvosi rendelőben zajlik a védőnő segítségével, asszisztálásával. A védőnői feladatellátás körébe 0-6 éves korosztályig folyik területi gondozás, mivel a településen az általános iskolás gyermekek 14 éves korukig tanulnak (1-8. évfolyam), ezért a védőnő az ő körükben is ellátja az iskolai gondozást.

A házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekeke részére szervezett, vegyes körzetű háziorvosi szolgálat látja el.

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott. Súlyosan beteg, fogyatékos gyermekek száma: 0 fő. Adott esetben betegségük, fogyatékosságuk mértékének megfelelő ellátást számukra a szegedi szakszolgálat biztosít. Tiszaszigeten működik Gyermejköléti Szolgálat, annak képviselője a települést jól ismeri. Jó és szoros kapcsolatot ápol az aljegyzővel, családokkal és az oktatási- és nevelési intézményekkel (óvoda, iskola, bölcsőde).

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül a járási hivatal gyámhivatala védelembe veszi a gyermeket. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a települési támogatásokról szóló rendeletében biztosít az önkormányzat támogatást maximum a mindenkori öregségi nyugdíjminimum kétszeresének megfelelő összegben. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekétkeztetéséhez történő hozzáférése biztosított, bár nem minden érintett él ezzel a lehetőséggel.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A helyi konditerem, szabadtéri felnőtt edzőtér, iskolai szakkörök, néptáncoktatás, szünidei táborok biztosítják a sport-, szabadidős programokat. Az egészséges életmód szerves része a sportolás. A településen sportcsarnok nincs. A község határában található az önkormányzat és a Sportegyesület összefogásával szépen karbantartott futballpálya. A Szent Antal téren korszerű, biztonságos játszótér kapott helyet, melyeket

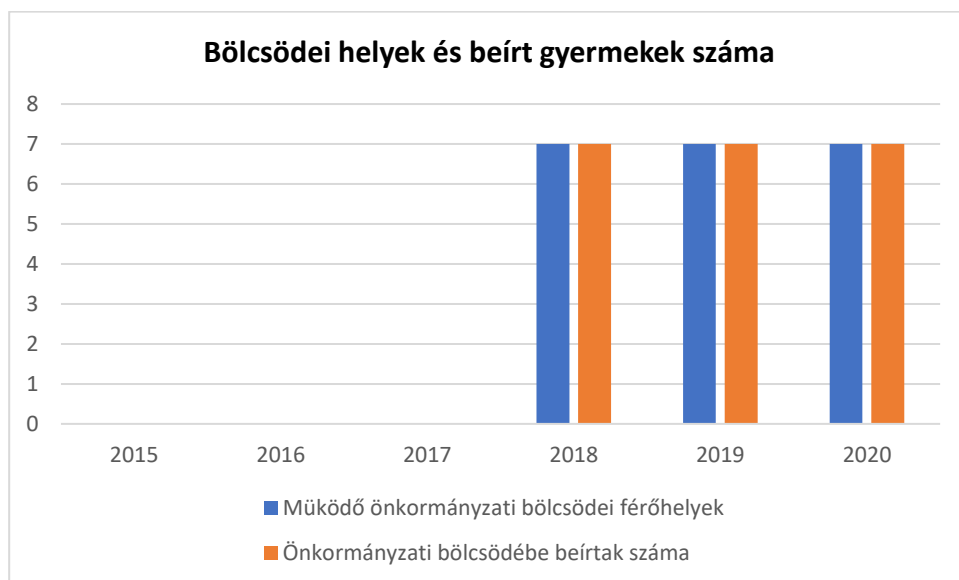
folyamatosan igyekszünk bővíteni és karbantartani. Az óvodában külön tornaszoba nincs, a gyermekek testnevelése a foglalkoztatóban folyik. Úszásoktatásra a gyerekek a szegedi Sportuszodába járnak.

A községben mivel jól működő óvoda van, így egyelőre nincs igény a családi napközi beindítására.

b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

2018. szeptemberétől megnyitotta kapuit a Babasziget Mini Bölcsőde, ahol 7 kisgyermek nevelését tudják biztosítani. A bölcsőde épületét 2021-ben bővítették és 2022-ben már 14 kisgyermeket tud fogadni. A jelenlegi kihasználtság, 7 kisgyermekkel maximális.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	33	9	27,27%
2016	30	10	33,33%
2017	40	7	17,50%
2018	47	4	8,51%
2019	46	2	4,35%
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015		9	9,09%
2016		16	16,16%
2017		16	13,79%
2018		11	8,73%
2019		10	8,26%
2020		n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	11	4
2016	28	4
2017	25	n.a.
2018	14	n.a.
2019	14	n.a.
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása az egyházi fenntartású Szent Antal Katolikus Általános Iskola által foglalkoztatott szakemberekkel megoldott. Köznevelési intézménybe járó, hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek létszámáról nincs adatunk. Szeged közelsége a fejlesztő programokra való eljutást könnyen biztosítja.

- a) az alábbi táblázatok a közneveléshez, oktatáshoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat mutatja, pl. a gyermekek gyógypedagógiai igényét.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	60	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6,30	17,00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	4 hét (augusztus)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	---
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	---

Gyógypedagógusok létszáma	---(utazó)	---
Dajka/gondozónő	3	---
Kisegítő személyzet	---	---

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		2	75	1	33	0	n.a.	17
2016		2	75	1	30	0	n.a.	15
2017		2	75	1	40	0	n.a.	20
2018		3	75	1	47	0	n.a.	16
2019		3	75	1	46	0	n.a.	15
2020		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	8	1	12	45,45%
2015/2016	0	8	1	12	42,42%

2016/2017	0	8	1	15	47,41%
2017/2018	0	8	1	16	44,44%
2018/2019	0	8	1	15	47,11%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskola 13 pedagógusai jelentős számú hátrányos helyzetű gyermeket oktat a kis létszámú osztályokban, aminek az eredményeit az alábbi tábla mutatja.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	18
2015/2016	13
2016/2017	8
2017/2018	12
2018/2019	17
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen egy napközi otthonos óvoda működik, három óvodai csoporttal a katolikus egyház fenntartásában. Az óvodai férőhelyek száma 75. Az óvodába beíratott gyermek száma 2019-ben 46 fő volt. A számokból kitűnik, hogy a csoportlétszámok nem érik el a maximumot, így hosszabb távon is megoldottnak látszik az óvodai feladat ellátásához az épület. Az óvoda az elmúlt években látványos fejlesztéseken ment keresztül.

A Szent Antal Katolikus Általános Iskola 8 évfolyammal a katolikus egyház (Szent Gellért Katolikus Iskolai főhatóság) fenntartásában működik 2010-től. Ide nem csak kizárólag a tiszaszigeti gyermekek járnak, hanem a szomszéd településekről is. A helyi lakosú gyermekek fele veszi igénybe az iskolai ellátást. A többiek a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által működtetett szőregi iskolába. A vidéki iskolákkal szemben a ma már igen jelentőssé növekedett előítéleteken túl azzal is meg kellett küzdeni, hogy a Szegeden dolgozók jobban szeretik a családi logisztika miatt a gyerekeket a városba járatni. Ehhez járul még az a valós vagy vélt képzet, hogy a benti iskolák jobban felszereltek, több lehetőséget nyújtanak a gyermekük képességeinek kibontakoztatásában.

Sajnos a szülők nem szívesen íratják a gyermeküket falusi iskolába, pedig a kisebb létszámú osztályok gyermek közelibb, egyre szabottabb oktatást tesznek lehetővé.

b) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0		n.a.
2016	0	0		31
2017	0	0		30
2018	0	0		19
2019	0	0		12
2020	0	0		n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A településen az általános iskolában egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció. A szünidei gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyermek az egyik legsérülékenyebb réteg a társadalomban, hiszen még nem tudják befolyásolni saját sorsukat, kiállni jogaikért, megteremteni lehetőségeiket. Tiszaszigeten sok gyermek él. A sok gyermek pedig felelősség is, így azokat a problémákat is kezelni kell az ilyen településen, amelyek még nem vagy csak részben jelentkeznek, de előrevetítik a problémákat. A gyermekekre és legfőképp a jövőjük alakulására kihat a család - melyben élnek - elszegényedése is. Probléma a „falusi gyerek” szindróma, azaz hátránnyal indulnak sok esetben a benti gyermekekkel szemben. A következő nagy terület, melyre mindenképpen súlyt kell fektetni a mai világban az a gyermekszegénység megelőzése, az egészséges életmódra nevelésük, környezetük egészséges kialakítása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elszegényedés jelei	- óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, cserebere akciók szervezése
	- gyermekjóléti szolgálat jelzéseinek továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé
hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetése	- cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, EU élelmiszer csomagokra pályázás, elnyert csomagok szétosztása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint:

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén,
- szociális biztonság területén.

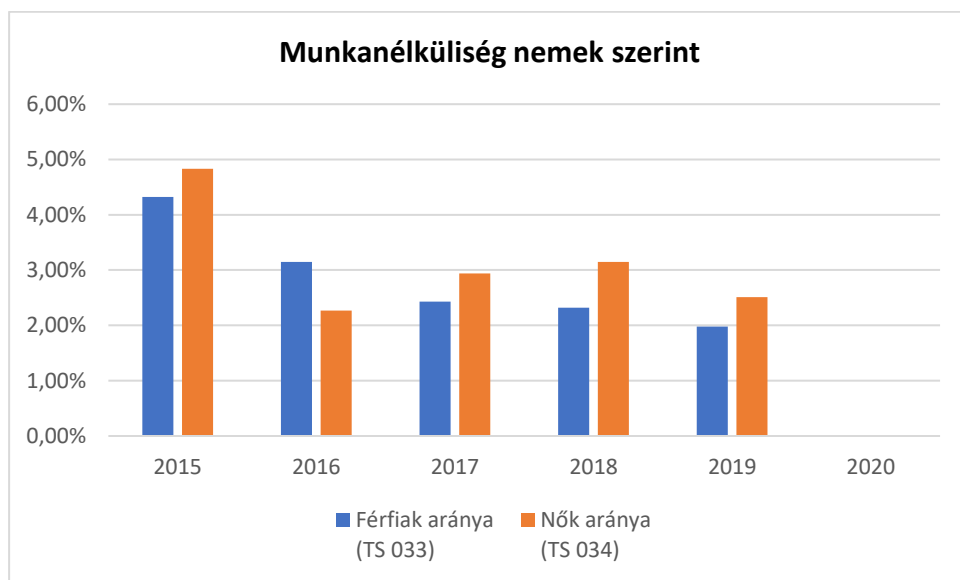
A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság és terhesség tekintetében.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében:

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	4,32%	4,83%	4,58%
2016	3,15%	2,27%	2,71%
2017	2,43%	2,94%	2,69%
2018	2,32%	3,15%	2,74%
2019	1,98%	2,51%	2,25%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

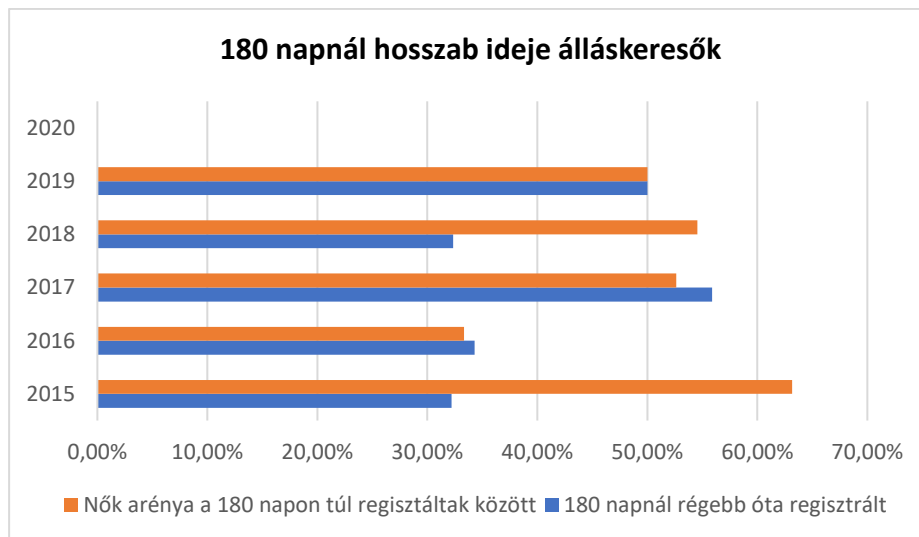

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	32,20%	63,16%
2016	34,29%	33,33%

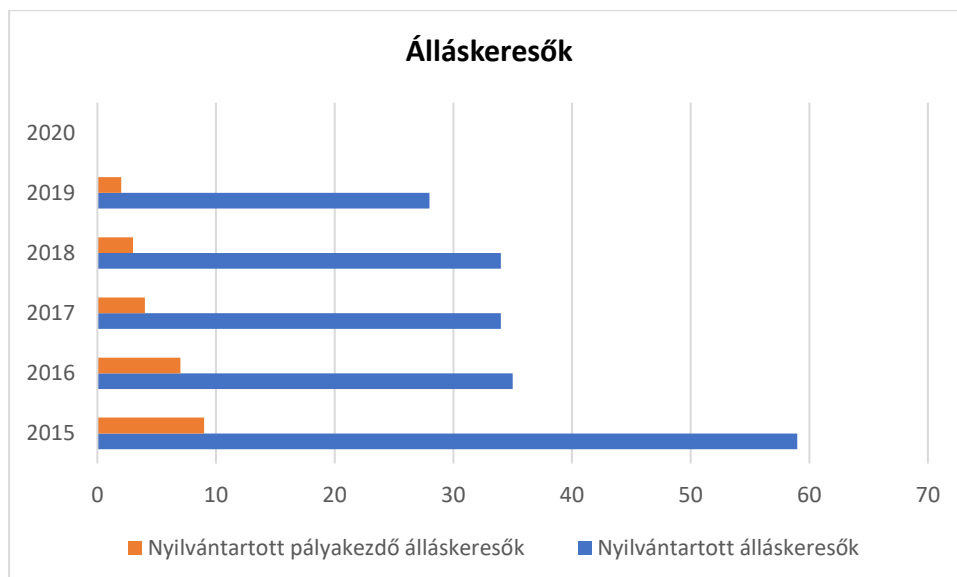
2017	55,88%	52,63%
2018	32,35%	54,55%
2019	50,00%	50,00%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	59	9
2016	35	7
2017	34	4
2018	34	3
2019	28	2
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkanélküli rátája még mindig magasabb, mint a férfiaké, bár a grafikonokból látszik, hogy csökken a munkanélküliség.

A munkanélküliek körében a nők szívesebb vesznek részt foglalkoztatás segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaeőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás keretében. A vállalkozói szférában még mindig jellemző a nők és férfiak között a bérkülönbség.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	39	39
2016	1	47	47
2017	1	47	47
2018	1	50	50
2019	1	64	64
2020	1	67	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen 2018 óta bölcsődei intézmény is működik, jelenleg 7 gyermeket tudnak fogadni. Tiszaszigeten napközi-otthonos óvoda is működik. Az óvodai férőhelyek száma 75. Az óvodába beíratott gyermekek száma 2019-es adatokat tekintve 46 fő. A számokból kitűnik, hogy az óvodai férőhelyek száma elegendő az igények kielégítésére. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába íratta.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő. A védőnő nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek/házi orvossal.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A település kicsi, mindenki mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, családok átmentő otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség. Szegeden több ilyen intézmény van, melyek már volt, hogy otthont adtak a településről segítséget kérőknek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők és férfiak jelenléte a képviselő-testületet nézve jelentős férfi többséget mutat.

A hivatalokban, szociális, kulturális és oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők látható helyzete igazodik a társadalom már évszázadok óta elfoglalt helyükhöz, a gyermeknevelés, a háttér megteremtése. Ezzel együtt azonban elvárás környezetük részéről és a saját magukkal szemben is, hogy saját karriert építsenek ki. Ez hosszú távon a szétaprózódáshoz és a családi élet kárára tud csak megvalósulni. A településen a nők közéleti szerepvállalása a férfiakhoz viszonyítva kiegyensúlyozott.

A községben megfigyelhető, hogy a munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatás segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei viszont nehezebbek, mint a férfiaké.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyarányú munkanélküliség	- közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés, ezzel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának
szakképzés hiánya	- képzési programokhoz juttatás (pl: szakács, bolti eladó, mezőgazdasági növénytermesztő, élelmiszer-tartósító stb.) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

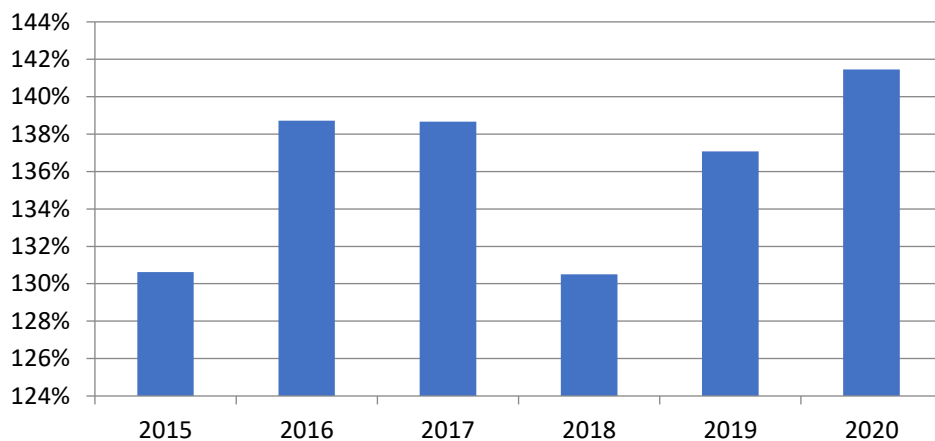
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	290	222	130,63%
2016	301	217	138,71%
2017	312	225	138,67%
2018	308	236	130,51%
2019	329	240	137,08%
2020	331	234	141,45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

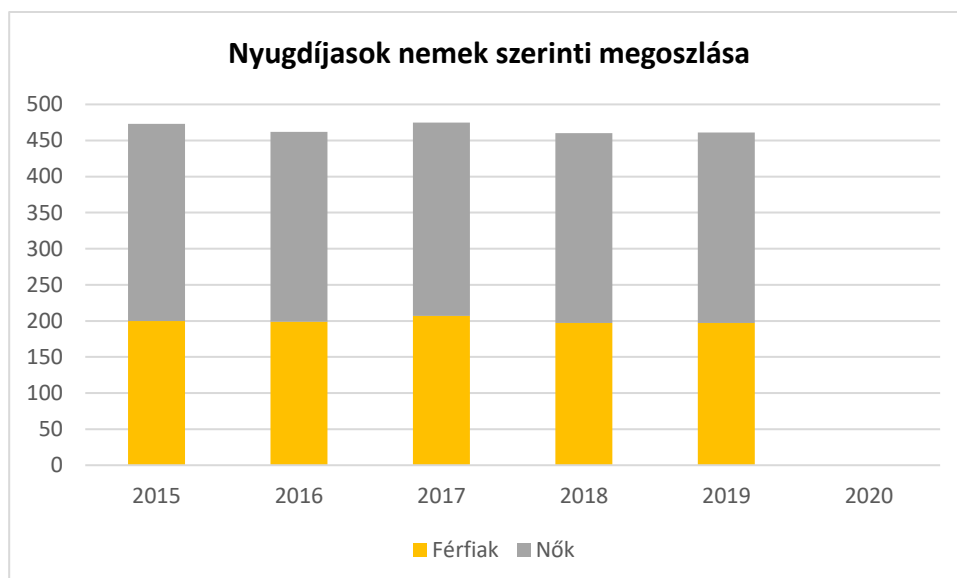
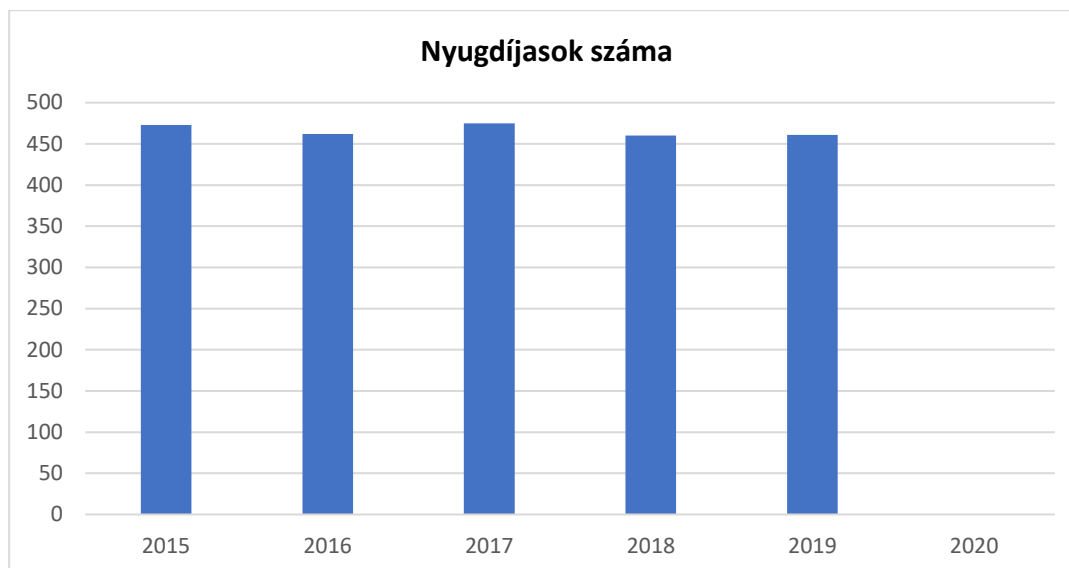
Öregedési index (%)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	200	273	473
2016	199	263	462
2017	207	268	475
2018	197	263	460
2019	197	264	461
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	16	1	128	186	n.a.	15	n.a.
2016	15	n.a.	132	183	n.a.	12	n.a.
2017	16	n.a.	134	190	n.a.	11	0
2018	16	n.a.	130	191	n.a.	11	1
2019	16	n.a.	135	198	n.a.	8	1
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Megfigyelhető, hogy a településen egyre több gyermek születik, mégis jellemző az előregedő társadalom jelenléte, mivel a fiatalok (18 év felett) elhagyják a települést a jobb elhelyezkedési lehetőségek érdekében és sok esetben egy nagyobb városban telepednek le. A kisgyermekes családok szívesen kiköltöznek vidékre, viszont egy idő után elhagyják a települést, mivel helyi munkalehetőség nincsen és felnőtt gyermekeik is megunják az ingázást, továbbá az elhelyezkedés is előnyösebb, ha valaki ott lakik, ahol dolgozik. A vidéki településen élők hátránnyal indulnak a munkaerőpiacon.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	59	35	34	34	28	0
41-45 év (TS 042)	Fő	6	3	4	5	4	n.a.
	%	10,17%	8,57%	11,76%	14,71%	14,29%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	6	2	4	3	3	n.a.
	%	10,17%	5,71%	11,76%	8,82%	10,71%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	5	4	4	4	2	n.a.
	%	8,47%	11,43%	11,76%	11,76%	7,14%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	8	6	3	4	4	n.a.
	%	13,56%	17,14%	8,82%	11,76%	14,29%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	3	4	5	4	n.a.
	%	5,08%	8,57%	11,76%	14,71%	14,29%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év feletti) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

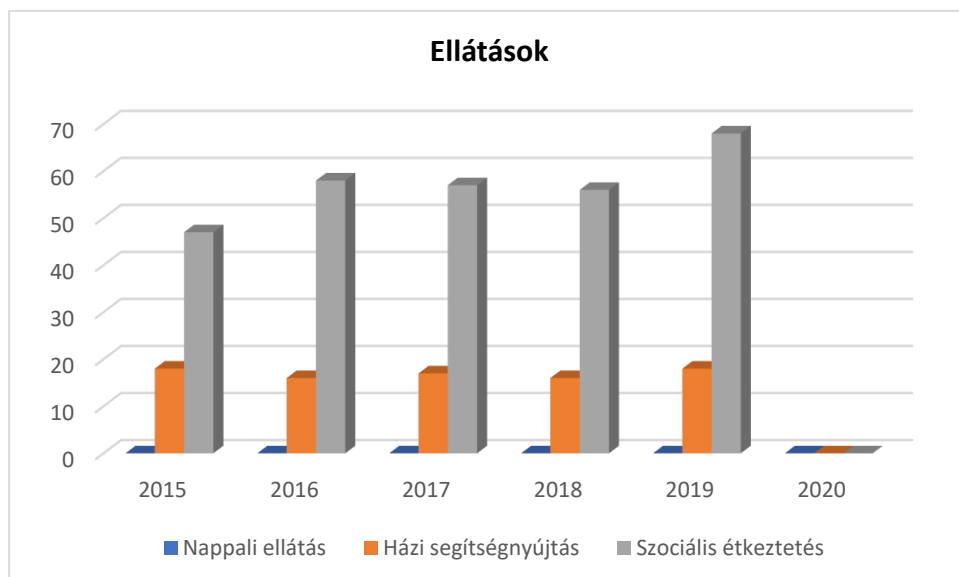
Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen élnének a nyugdíj melletti/helyetti munkavégzés lehetőségével. Mindenki kertes házban lakik, ahol akad munka bőven. A településen nincs munkahely a fiatalok számára sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség. A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	290	n.a.	18	47
2016	301	n.a.	16	58
2017	312	n.a.	17	57
2018	308	n.a.	16	56
2019	329	n.a.	18	68
2020	331	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az önkormányzat kötelező feladatákként biztosítja a rászoruló, településen élő idős emberek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az önkormányzat társulási formában, a Szegedi Kistérség Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ keretében látja el feladatát. Az önkormányzat szociális rendelete, valamint a Társulási Megállapodásban foglaltak szerint az idős emberek számára biztosít:

- étkeztetést,
- házi segítségnyújtást,
- családsegítést.

A táblázatból és a grafikonból megfigyelhető a szociális étkeztetés emelkedése és a házi segítségnyújtás stagnálása. A szociális étkeztetésnél az idős emberek választhatnak, hogy elvitellel vagy kiszállítással kérik az ebédet.

Sajnos a településen a 18 év alattiak száma nem haladja meg a 60 éven felüli korosztály létszámát, így egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra az idős emberek körében.

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Szegeden van. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni, továbbá a tanyagondnoki szolgálatot igénybe venni.

Az önkormányzat intézményei a mozgáskorlátozottak szempontjából akadálymentesek.

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

A településen nyugdíjas klub működik, hetente a Faluházban jönnek össze. Munkájukra mindig lehet számítani a településen megszervezésre kerülő rendezvények lebonyolításában, vendéglátásban. Sportrendezvényeken nem jellemző az idősebb korosztály részvétele. A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság, inkább csodálkozással és hitetlenkedve szemlélik a fejlődést. A generációk közötti programok csupán a falunap és a böllérnap keretében valósulnak meg.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idős korosztály problémája a falusi szépkorúak jellegzetes problémáit mutatja. Segítséget igényelnek, igényelnének több téren is. Probléma, hogy minden szempontból kiszolgáltatottak. Ha egészségügyi problémájuk miatt leesnek lábról, jelzőrendszer hiányában órák, napok telhetnek el, míg valaki megtalálja őket. Jelzőrendszeres segítségnyújtást kellene kiépíteni, megvalósítani. Kiszolgáltatottak a betörőkkel szemben is. Kamerákkal, pánikgomb beszerelésével lehetne a problémán segíteni. az idős emberek sokszor előregedett vályog épületbe élnek, nem tudnak költeni biztosításra, így egy-egy belvizes időszakban nagy valószínűséggel az ő házaik sérülnek és maradnak megrongálódva is, hiszen a helyreállítást sem tudják fedezni. A falu szinte teljes belvízelvezető csatornarendszerrel rendelkezik.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idősek szociális ellátása, szociális biztonsága	- biztos és állandó személyek alkalmazása az alapellátásban
bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály, jelzőrendszer hiánya	- polgárőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége, szociális jelzőrendszer működtetése

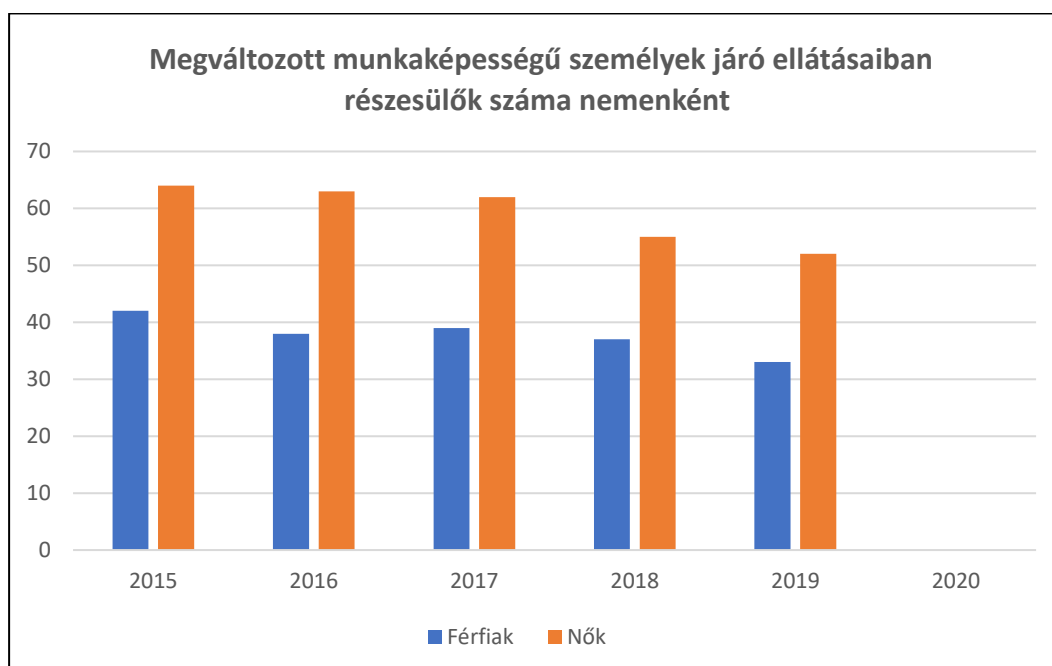
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	42	64	106
2016	38	63	101
2017	39	62	101
2018	37	55	92
2019	33	52	85
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

A csekély számú fogyatékos személy részére valamennyi szociális szolgáltatás rendelkezésre áll, de elenyésző számban veszik igénybe.

A pénzbeli támogatások közül a fogyatékosági támogatás és a parkolási igazolvány az amelyet jellemzően igénybe vesznek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható:

- szociális alapszolgáltatás,
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés.

Ápolás, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatalok, intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények szinte mindegyike a mozgáskorlátozottak számára akadálymentesítettek. A fogyatékos személyszámára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént. Ami gondot okozhat az a sokszor balesetveszélyes járdák állapota. az önkormányzat erre fokozott figyelmet fordít, akárcsak az önkormányzati épületek más fogyatékkal élők számára történő akadálymentesítésére lehetőleg a közfoglalkoztatottak bevonásával. Az egészségügyi rehabilitációs ellátások elérhetősége a szegedi szakrendelőkben, gyógyfürdőkben lehetséges.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Fogyatékossgal élők részére a településen nem szerveznek programokat csekély számuk miatt.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A községben nem kirívóan magas a fogyatékkal élők száma, azonban számukra az életminőségük nagyon fontos eleme, hogy mennyire segíti környezetük az életüket, boldogulásukat. a egyik legnagyobb probléma, hogy a járdák rossz állapotban vannak sok helyen, így a kerekesszékesek, vakok és gyengénlátók számára veszélyessé válnak a közlekedés. További probléma, hogy az

önkormányzati épületek leginkább csak a mozgáskorlátozottak számára akadálymentes, de rövidtávon meg kell oldani valamennyi épület teljes körű akadálymentesítését.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
járdák biztonságossá tétele	- járdák folyamatos karbantartása
önkormányzati épületek teljes körű akadálymentesítése	- pályázat keresés akadálymentesítésre, tervezés és teljes körű akadálymentesítés valamennyi középületnél

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
segítség hiánya	a önkormányzat munkatársai és a családsegítő, gyermekjóléti szolgálat közreműködésével, adománygyűjtés
ismeretek hiánya	képzések szervezésével, gyakorlati oktatás bevezetésével, célzott foglalkozások, életvezetési tanácsadás
elszegényedés	közfoglalkoztatásba bevonás és munka világába történő visszairányítás az önkormányzat munkatársai és a családsegítő, gyermekjóléti szolgálat közreműködésével
alacsony iskolai végzettség	központi képzések szervezése
megkülönböztetés	előadások szervezése az önmegvalósításra, baba-mama klub, munkahelyteremtés, távmunka
elszigetelődés	családok összehozása, előadások szervezése, bébiszitter adatbázis létrehozása, különböző facebook csoportok létrehozása, programok szervezése, tanulás segítése, tehetséggondozás, szűrőprogramok

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Tiszasziget a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdeke és felelőssége, hogy Tiszasziget a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek a településen működő civil szervezetek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításában, mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítás érdekében. Legyen az advent, falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótékonyági rendezvény, véradás, gyermek-, illetve idősek napja, közbiztonság stb. A rendezvények sikeres megszervezéséért a civil szervezetek vezetői, tagjai sokat tesznek, mindehhez azonban kell egy megfelelő irányító, mozgósító személy, akinek hívószavára az emberek szívesen mozdulnak. Ebben elévülhetetlen érdeme van Ferenczi Ferencnek, a település polgármesterének, aki időt, fáradságot nem kímélve az évek során egygyé kovácsolta a települést.

A polgármester, a képviselők, civil szervezetek és a lakosság kapcsolata sikerének értékelhető. Természetesen a jót is lehet még jobbra tenni. Ez nem feltétlenül akarát, inkább szabadidő kérdése. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása.

A helyi civil szervezetek kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jónak mondható, gyakran szerveznek közös rendezvényeket.

Az önkormányzat a költségvetésében minden évben terve különböző összegeket a civil szervezetek támogatására.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Tiszasziget Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Közös Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. Helyi Esélyegyenlőségi Program a Közös Hivatalban, valamint az Faluházban bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

Tiszasziget Község Önkormányzat Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civil szervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.) Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok, a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás. 2.) Hivatalos ügyek intézésének nehézségei, eladósodás, lakhatási problémák. 3.) Tüzelő beszerzési problémák. 4.) Nem pályázható/nem engedélyezhető mélyszegénységet enyhítő fejlesztések.	- Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről. - A Szegedi Járási Hivatal Foglalkozási Osztályához történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások biztosítás érdekében. - Figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételeének lehetőségéről az önkormányzatnál (közmvűvek kikapcsolása elkerülése érdekében). - Figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétel ügyében. - Megüresedett épületek megvásárlása, vagy bérlakás építési program indítása. - Rászorulóknak tűzifával való segítése önkormányzati erdőtelepítéssel. - Vállalkozások a településre vonzásával munkahelyteremtés.
Gyermekek	1.) Gyermekszegénység megelőzése. 2.) Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése.	- Szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működtetése. A pedagógusok, nevelők stb. (iskola, óvoda, bölcsőde, védőnő, orvos) észrevételeinek

		azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekjóléti- Családsegítő Szolgálat, jegyző). - Ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése faluház vezető közreműködésével. - Cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, EU-s élelmiszer segély csomagokra pályázat készítése.
Idősek	1.) Az idősek szociális, anyagi biztonsága. 2.) Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály, jelzőrendszer hiánya.	- Biztos és állandó személyek alkalmazása a szociális alapellátásban. - Teljes belvízelvezető rendszer felújítása az idősek lakta vályog épületek belvíztől való megóvása érdekében. - Jelzőrendszer működtetése, felvilágítás, hogy hova fordulhat az érintett segítségért (Családsegítő, Rendőrség, ingyenes hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele.) .
Nők	1.) Nagyarányú munkanélküliség. 2.) Szakképesítés hiánya.	- Közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés, ezzel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás. - Képzési programokhoz jutás (pl. szakács, bolti eladó stb.) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében.
Fogyatékkal élők	1.) Önkormányzati épületek akadálymentesítése. 2.) Járdák biztonságossá tétele.	- Akadálymentesítési munkák befejezése, a járdák folyamatos felújítása a közfoglalkoztatottak bevonásával a segédmunkába. - Pályázatok keresése a járdaépítésre.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	1.) Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok. 2.) Szakképesítés hiánya. 3.) Idősek szociális, anyagi biztonsága. 4.) Jelzőrendszer bevezetése az idős korosztály részére.	

	5.) Gyermekszegénység megelőzése. 6.) Vállalkozások letelepítése, munkahelyteremtés céljából. 7.) Önkormányzati épületek akadálymentesítése. 8.) Járdák biztonságossá tétele.	
--	--	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák továbbra is egyenlő feltételekkel vesznek részt a falu életében és élnek mindennapjaikat, mint a többiek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak és az emberi méltóságot szem előtt tartva élhessék mindennapjaikat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerek szegénység megelőzését, a fiatalok egészséges életmódra nevelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök biztonságára, biztonság érzetére, ingatlanuk épségére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy ugyanolyan eséllyel vegyenek részt a munka világában.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közlekedésének, kommunikációjának segítésére, hogy egyenlő eséllyel élhessenek közöttünk a mindennapokban.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A határidők az egyes intézkedéseknél csak abban az esetben érvényesülnek a leírtak szerint amennyiben a pályázati kiírás a kezdő időre megjelenik. Amennyiben későbbre tevődik a megjelenés, úgy minden határidő később tud csak megvalósulni.

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

A	Intézkedés címe:	Segítség a bürokráciában
B	Feltárt probléma megnevezése	A közösségben tetten érhető jelenség, hogy sokan nem tudják helyen intézni hivatalos ügyeiket, így hátrányba kerülnek a magukat jobban menedzselőkkel és a bürokráciával szemben is. A hitelspirálba kerülteknél szintén megfigyelhető, hogy nem találják ki a papírok útvesztőiből.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rövidtávon: tanácsadás, figyelemfelhívás, segítségnyújtás Középtávon: problémakezelés elindítása Hosszútávon: megoldások
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	---
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.) Figyelemfelhívás, helyzetfelmérés, milyen jellegű tanácsadásra, segítségre van szükség a lakosoknak. 2.) Kapcsolatfelvétel pénzintézetekkel, Foglalkoztatási Osztállyal, más hivatalokkal. 3.) Nyomtatványok beszerzése, ismeretgyűjtés. 4.) Meghirdetett fogadóórák a segítséget kérőknek, pénzintézetekkel, más szervezetekkel összehangoltan. 5.) Folyamatos szinten tartás.
G	Az intézkedés felelőse	SZKTT munkatársai Felelős: polgármester által kijelölt személy
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1.) Folyamatos 2.) Folyamatos 3.) Folyamatos 4.) Folyamatos 5.) Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: jelentettek, jelentkezők száma Középtávon: társszervek közreműködésének kimutatás Hosszú távon: megoldott esetszám
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Eredményes szociális munkára van szükség, leginkább az SZKTT munkatársai közreműködésével. Pénzügyi és technikai erőforrások adottak.

K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az SZKTT munkatársainak aktivitásán/elérhetőségén alapul az intézkedés fenntarthatósága.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs szükség önkormányzatok közötti együttműködésre, a probléma megoldása helyi szintű.

A	Intézkedés címe:	Bérlakásépítés
B	Feltárt probléma megnevezése	A községben sajnos egyre több olyan lakos van, aki elveszti házáat a svájci frank alapú hitelfelvétel, vagy a hatalmas hitelállomány miatt. Ezek a lakosok szeretnének helyben maradni, hiszen ide köti őket minden, iskola, óvoda, társas kapcsolatok. Az újrakezdéshez és a lecsúszás megakadályozásához mindenképpen előnyösebb egy nagyvárosi albérlet helyett egy a régi környezetben megvalósuló lakhatási megoldás.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Bérlakások építése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rövidtávon: helykijelölés, pályázatfigyelés és készítés, megüresedett ingatlanok figyelése Középtávon: pályázat megírása, ingatlan vásárlás Hosszútávon: megüresedett lakások megvásárlása, új bérlakások építése, átadása, beköltözés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	--
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.) Szükséglet-lehetőség feltárása 2.) Pályázat figyelés, területkijelölés 3.) Nyertes pályázat esetében támogatási szerződés aláírása 4.) Kivitelezés, ingatlan megvásárlás 5.) Átadás, elszámolások
G	Az intézkedés felelőse	Képviselő-testület Felelős: polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1.) 2024. december 31., folyamatos 2.) 2024. december 31. 3.) 2024. december 31. 4.) 2024. december 31. 5.) Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: kérelmek beadás, felmérés elkészítése Középtávon: pályázat készítés Hosszútávon: átadás, elszámolás elfogadása

J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások rendelkezésre állnak, kivéve a pénzügyi forrást.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázat kiírása nélkül a beruházás önerőből nem megvalósítható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs szükség önkormányzatok közötti együttműködésre, a probléma helyi szintű.

A	Intézkedés címe:	Fűtési támogatás
B	Feltárt probléma megnevezése	A mélyszegénységben élők körében jelentkezik elsősorban a probléma. Különösen a téli időszakban jelentkeznek nagy számban segélyért. Probléma, hogy az esetleges pályázatokból csak egyszeri, illetve nagyon kevés számú rászorultot lehet segíteni. Egy önkormányzati területen megvalósuló erdőtelepítés hosszútávon oldaná meg a problémát.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fűtés biztosítsa a rászorultak részére.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rövidtávon: igényfelmérés, helykijelölés Középtávon: pályázatok beadása, saját lehetőségek kiaknázása Hosszútávon: minden rászoruló ellátása
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	---
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.) igényfelmérés előre 2.) pályázatírás 3.) elbírálás 4.) szétosztás
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat Felelős: polgármester által kijelölt személy
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1.) folyamatos 2.) folyamatos 3.) folyamatos 4.) folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1.) felmérés eredménye 2.) eredményes pályázat, támogatási szerződés aláírása 3.) erdőtelepítés, később igényel teljes körű kielégítése
J	Az intézkedés megvalósításához	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások rendelkezésre állnak, kivéve a pénzügyi forrást.

	szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázat kiírása nélkül a beruházás önerőből nem megvalósítható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs szükség önkormányzatok közötti együttműködésre, a probléma helyi szintű.

Gyermekek

A	Intézkedés címe:	Gyermekszegénység megelőzése
B	Feltárt probléma megnevezése	A gazdasági válság hatására az elszegényedés folyamata a gyermekek életére, életminőségére is megfigyelhetően kihat. A gyerekek élelmezése, az otthonról hozott élelem/nem hozott minősége, a ruházzkodás, tisztálkodás mind-mind jelzik a család „lecsúszását”.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyermekszegénység felszámolása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rövidtávon: alapos helyzetfelmérés, anonim kérdőívezéssel Középtávon: prevenciós lehetőségek felkutatása, pályázatok, tájékoztatások Hosszútávon: folyamatos tájékoztatás, segítségnyújtás
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	---
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.) anonim kérdőívezéssel a probléma feltárása 2.) pályázati lehetőségek felkutatása a témához kapcsolódóan, pl. nyári gyermekétkeztetés 3.) Civil vagy gazdasági szférából támogatók bevonása akár anonim módon (pl.: almaosztás, tejosztás támogatása) 4.) Előadások és egyéni esetmegbeszélések lehetőségének megteremtése, ruha és élelmiszergyűjtés
G	Az intézkedés felelőse	Egyházi főhatóság (iskola, óvoda), védőnő, háziorvos, SZKTT gyermekjóléti szolgálat, családgondozó Felelős: polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1.) 2024. december 31., folyamatos 2.) folyamatos 3.) folyamatos 4.) folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1.) felmérés eredménye 2.) gyermekétkeztetésben résztvevők számának mérése 3.) elégedettség mérés

J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedéshez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak, kivéve a pénzügyi forrást.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Központi támogatás lehívásához szükséges pénzeszköz nélkül az intézkedés nem megvalósítható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs szükség önkormányzatok közötti együttműködésre, a probléma helyi szintű.

Idősek

A	Intézkedés címe:	Kiszolgáltatottság csökkentése
B	Feltárt probléma megnevezése	A községben az idős emberek a romló közbiztonság miatt nehezen mozdulnak ki otthonaikból, így kevésbé vesznek részt a közösségi életben, ez egy elmagányosodáshoz vezet.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiszolgáltatottság megszüntetése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rövidtávon: problémák feltérképezés, megoldás javaslatok kidolgozása Középtávon: pályázati lehetősége felkutatása a biztonságot segítő technikai eszközök beszerzésére Hosszútávon: megvalósítás, működtetés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	---
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.) Lakossági fórumokon, egyéni elbeszélgetéseken feltárni a problémát, ki milyen veszélyhelyzetet vél a lakókörnyezetében. Nyugdíjas klub erősítése és a gondozónőkkel együtt bevonásuk a munkába. 2.) Pályázati lehetősége megtalálása olyan eszközök beszerzésére, melyek biztonságot jelentenek az időseknek. Jelzőrendszer újraélesztése, telefonokkal, segélyhívó „pánik” gombbal. Térfigyelő kamerák elszerezésének előkészítése, SZKTT személyi állományának stabilitását biztosítani az idősek biztonsága érdekében 3.) Eszközbeszerzések
G	Az intézkedés felelőse	Képviselő-testület, rendőrség, polgárőrség, SZKTT családgondozó, idősek nappali otthon gondozói Felelős: polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. 2024. december 31. 2. 2024. december 31., folyamatos 3. Folyamatos

I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1.) Kérdőívek kiértékelése, nyilvántartások adatai 2.) Visszajelzések, támogatási szerződés aláírása 3.) Az eszközök felszerelése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedéshez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak, kivéve a pénzügyi forrást.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrás szükséges a jelzőrendszer kiépítéséhez
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs szükség önkormányzatok közötti együttműködésre, a probléma helyi szintű.

Fogyatékosok

A	Intézkedés címe:	Önkormányzati épületek akadálymentesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen a középületek csak a mozgáskorlátozottak számára akadálymentesítettek, ezért elengedhetetlen a már megindult akadálymentesítés folytatása és befejezése, de kizárólag pályázati források felhasználásával, hogy minden önkormányzati közszolgáltatást elérjen a fogyatékossgal élő személy.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiszolgáltatottság megszüntetése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rövidtávon: hiányok feltérképezése Középtávon: pályázati lehetősége felkutatása, pályázat írása, tervezés Hosszútávon: akadálymentesítés kivitelezése, közfoglalkoztatottak bevonása felújításban
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	---
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.) Tételes katalógus készítése arról, hogy milyen jellegű akadálymentesítés hiányzik a középületekben. 2.) Pályázatok megírása akadálymentesítésre. 3.) Nyertes pályázat esetében szerződések megkötése, monitoringozása.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak helyi csoportja, Egyházi főhatóság, SZKTT

H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. 2024. december 31. 2. 2024. december 31., folyamatos 3. Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: jelentés készítése a szükségletekről, kívánságokról Középtávon: pályázat írása, támogatási szerződés aláírása Hosszútávon: elszámolás elfogadása, akadálymentesített épület átadása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedéshez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrás szükséges.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs szükség önkormányzatok közötti együttműködésre, a probléma helyi szintű.

A	Intézkedés címe:	Önkormányzati járdák biztonságossá tétele
B	Feltárt probléma megnevezése	A községben jelentős még mindig azon utcák száma ahol nincs vagy nem jó minőségű a házak melletti járda. A fogyatékosok számára a közlekedésük miatt elengedhetetlen, hogy mindenhol legyen és jó minőségű a járda. Építésüket az önkormányzat időről-időre lakossági összefogással, illetve pályázati forrással megoldja.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiszolgáltatottság megszüntetése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rövidtávon: hiányok feltérképezése Középtávon: pályázati lehetősége felkutatása, pályázat írása, tervezés Hosszútávon: járdaépítés, felújítás megvalósításában lakosság közreműködés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	---
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.) Tételes katalógus készítése arról, hogy hol nincs járda, illetve hol kell újat készíteni, javítani. 2.) Pályázatok írása, lakossági szerepvállalással járda építése. 3.) Nyertes pályázat esetében szerződések megkötése. 4.) Kivitelezés nyomon követése, elszámolás.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak helyi csoportja Felelős: polgármester

H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. 2024. december 31. 2. 2024. december 31., folyamatos 3. Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: jelentés készítése a szükségletekről, kívánságokról Középtávon: pályázat írása, támogatási szerződés aláírása, járdaépítés közfoglalkoztatottakkal Hosszútávon: elszámolás elfogadása, esemény megvalósulása, akadálymentesített épületek átadása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedéshez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak, kivéve a pénzügyi forrást.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati pénzek hiányában kizárólag önkormányzati forrásból bizonytalan a megvalósíthatóság.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs szükség önkormányzatok közötti együttműködésre, a probléma helyi szintű.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés-felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1												
2												
3												
...												
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Segítség a bürokráciában	A munkanélküli mélyszegénységben élő réteg nem tud eljárni saját ügyeiben, saját érdekeit képviselni	Jobb Érdekérvényesítés, ügyintézés önállóan	SZKTT SZMSZ iratanyaga	---	Olyan segítő rendszer létrehozása, amely segíti a réteget az ügyintézésben való eligazodásban	Polgármester	2024. december 31. (folyamatos)	esetszámok	Önkormányzati Hivatal, SZKTT dolgozói, meglévő pénzeszközök és eszközök	Fenntartható, külön pénzügyi forrást nem igényel	Nem szükséges
2	Bérlakásépítés	Lakásuk hitelspirálba kerülés miatti elvesztése okán lakhatásuk megoldott	Lakáshelyzetük megoldása	Nincs	---	Bérlakások építése, megüresedett ingatlanok megvásárlása, rendezési terv készítés	Polgármester	2024. december 31. (Pályázat megjelenését követően)	Átadott bérlakások száma	Meglévő humán erőforrás, uniós pályázati pénzek	Fenntartható központi költségvetésből származó kötelező feladat	Nem szükséges

											finanszírozás keretében		
3	Fűtési támogatás, önkormányzati erdő	A mélyszegénységben élők téli tüzelővel való ellátása	Költségkímélő megoldás a fűtési szezonban a tüzelő beszerzésére	Nincs	---	Erdőtelepítés	Polgármester	2024. december 31. (Pályázat megjelenését követően)	Saját erdőből kiadott famennyiség, segélyezettek létszáma	Meglévő erőforrás, pályázati pénzek	humán uniós	Fenntartható önkormányzati saját forrásból közfoglalkoztatás keretében	Nem szükséges
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Gyermekeket megelőző	A gazdasági válság hatására az elszegényedés folyamata a gyermekek életére, életminőségére is megfigyelhetően kihat. A gyerekek élelméze, az otthonról hozott élelem/nem hozott, minősége, a ruházódás, tisztálkodás mind-mind jelzik a család „lecsúszását”.	A lecsúszás megakadályozása, aminek következménye a gyermekekre is kihat.	Nincs	---	Támogatások biztosítása akár hosszútávon, ösztöndíjak megszervezésében segítség, gyűjtés szervezése	Polgármester	2024. december 31.	Esetszámok	Önkormányzati hivatal és SZKTT munkatársai, uniós források		Fenntartható központi költségvetésből származó kötelező feladat finanszírozás keretében	Nem szükséges
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Szakképesítés, munkanélküliség csökkentése	Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi	Olyan képzettség biztosítása a munkanélküli nőknek, amelynek birtokában visszavezethető a munkaerő piacra	Nincs	---	Szakképesítést adó képző rendszer indítása	Polgármester	2024. december 31.	Képzettséget szerzők száma	Önkormányzat, SZKTT dolgozói, képző intézetek. Saját forrásból megvalósítható.		Fenntartható központi költségvetésből származó – kötelező feladat finanszírozás	Nem szükséges

		munkaerőt résztesítik előnyben.									zás keretében	
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Kiszolgáltatottság csökkentése	Veszélyeztetett réteg mind a bűnözés miatt, koruk, magányos életvitelük alapján, de szociálisan is, hiszen egészségi állapotuk sokszor nem teszi lehetővé, hogy segítséget kérjenek.	Szociális jelzőrendszer kiépítése (segélyhívó telefon, pánikgomb, stb.) Térfigyelő kamerák beszerzése az idők által lakott területeken. Az SZKTT alkalmazottai körében stabil személyi állomány fenntartása	Nincs	---	Segélyhívó rendszer kiépítése. Térfigyelő kamerák beállítása.	Polgármester	2024. december 31.	Jelzőrendszerh ez az eszközök beszerzése, idők felszerelése, számadatok	Saját humán erőforrás, uniós pénzek bevonása	Fenntartha tató önkormán yati saját forrásból	Nem szükséges
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Járdaépítés	A község járdáinak állapota és hiánya miatt a fogyatékkal élők nem tudnak biztonságosan közlekedni.	Minden utca biztonságos, jó minőségű járdával való ellátása.	Nincs	---	Járdaépítés, illetve járdafelújítás megvalósítása	Polgármester	2024. december 31.	Megépült járdahosszok. A község utcáinak járdával való ellátása.	Saját humán erőforrás, saját és civil források, uniós pénzek bevonása is.	Fenntartha tató központi költségve tésből származó kötelező feladat finanszíro zás keretében	Nem szükséges
...												

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszasziget Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tiszasziget Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 8/2022. (I.27.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Tiszasziget, 2022. január 27.

Ferenczi Ferenc
polgármester

KIVONAT

Tiszasziget Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. január 27. napján készült nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

8/2022. (I.27.) Önkormányzati határozat

Tárgy: Tiszasziget Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

H a t á r o z a t

Tiszasziget Község Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés mellékletét képező 2022. január 1-től hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Programban leírtakat elfogadja és az abban foglaltak megvalósítására törekszik.

Határidő: azonnal, illetve folyamatos

Felelős: Ferenczi Ferenc polgármester

Határozatról értesítést kap:

- Ferenczi Ferenc polgármester
- Angyal Zsolt jegyző
- Irattár

Kmft.

Ferenczi Ferenc sk.
polgármester

Angyal Zsolt
jegyző megbízásából:
Papdiné Megyeri Csilla sk.
aljegyző

A kivonat hitelétül:

Angyal Zsolt
jegyző megbízásából:
Papdiné Megyeri Csilla
aljegyző

